Begroting 2027 en
meerjarenraming 2028-2030

versie 3.0
2 juni 2026

isdbol
| intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | landgraaf |

Inhoudsopgave

Samenvatting 5

Inleiding en leeswijzer 7

Beleidsbegroting 10

1.1 Programmaplan 11

1.1.1 Wat willen we bereiken? 11
Algemeen 11
Omvang van het budget Participatie 11
Omvang van het budget BUIG 12
Ontwikkeling cliëntaantallen 13
Meerjarenbegroting 2027 – 2030 14

1.1.2 Wat gaan we daarvoor doen? 15
Algemeen 15
Het bevorderen van de uitstroom 16
Het beperken van de instroom 17
Maatschappelijke participatie 17

1.1.3 Wat mag het kosten? 19
Programma Bevorderen van de uitstroom 19
Programma Beperken van de instroom 20
Programma Maatschappelijke participatie 21
Bedrijfsvoering 22
Projecten 23
Overzicht van de kosten van overhead 24
Vennootschapsbelasting 24
Onvoorzien 25

1.2 De paragrafen 26

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 27
1.2.2 Financiering 35
1.2.3 Bedrijfsvoering 36

Financiële begroting 40

2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten 41

2.1.1 Cumulatief overzicht 41

2.1.2 Toerekening salarissen naar de kerntaken 43

2.1.3 Kerntaak: bevorderen uitstroom 46

2.1.4 Kerntaak: beperken instroom 48

2.1.5 Kerntaak: maatschappelijke participatie 50

2.1.6 Bedrijfsvoeringskosten 53

2.1.7 Projecten 55

2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 57

2.2.1 Overzicht incidentele baten en lasten 57

2.3 Geprognosticeerde balans 58

Bijlagen 59

A. Verdeling kosten 60

B. Gerealiseerde baten en lasten per gemeente 61

C. Beleidsindicatoren 64

D. Overzicht compensabele BTW 67

E. Lijst van afkortingen 68

F. Vaststellingsbesluit 69

Samenvatting

Voor u ligt de Begroting 2027 inclusief de Meerjarenraming 2028-2030 van ISD BOL. Met het vaststellen van de begroting worden de kaders bepaald voor de komende jaren. Met de indeling voldoet de begroting aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Om de leesbaarheid te vergroten is een uitgebreide inleiding, een leeswijzer en deze samenvatting opgenomen.

De meerjarenbegroting is opgebouwd uit 2 delen: de beleidsbegroting en de financiële begroting.

In de beleidsbegroting worden de missie, visie en doelen waar ISD BOL voor staat vertaald naar concrete activiteiten. Onveranderd is het gegeven dat activiteiten zijn gekoppeld aan indicatoren, dit om de resultaten van de acties te meten en indien nodig bij te sturen. We hebben gekozen voor een beperkt aantal indicatoren met een hoge beleidsresistentie. Alleen die indicatoren zijn opgenomen die onder praktisch alle beleidsomstandigheden een toegevoegde waarde hebben in relatie tot de huidige doelstellingen van ISD BOL.

De uitslag van gemeentelijke verkiezingen (18 maart 2026) bepaalt welke politieke prioriteiten in de meerjarenbegroting worden vastgelegd. Nieuwe coalities sturen investeringen en bezuinigingen die meerdere jaren doorwerken. Hierdoor hebben verkiezingen niet alleen invloed op het eerstvolgende begrotingsjaar, maar op de financiële koers van de hele bestuursperiode.

In de financiële begroting wordt een overzicht van baten en lasten gegeven en de uiteenzetting van de financiële positie. Onderstaand is een totaaloverzicht gegeven waarbij ter volledigheid ook de cijfers van de jaarstukken 2025 en de begroting 2026 zijn opgenomen.

Totaaloverzicht bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bevorderen uitstroom	1.253.594	1.159.136	1.137.378	1.137.378	1.137.378	1.137.378
Beperken instroom	34.538.006	34.190.505	36.482.309	35.878.888	35.295.580	34.692.160
Maatschappelijke participatie	3.065.146	2.910.233	3.025.016	2.967.816	2.911.916	2.857.316
Bedrijfsvoering	5.236.842	5.140.958	5.361.613	5.435.632	5.489.112	5.543.936
Projecten	1.750.292	0	1.880.833	1.795.735	1.795.735	1.795.735
Totaal programma's	**45.843.880**	**43.400.831**	**47.887.149**	**47.215.449**	**46.629.720**	**46.026.525**

Enkele opvallende zaken in de tabel zijn:

- De totale lasten in 2026 ten opzichte van de overige jaren zijn lager doordat de projecten niet zijn geraamd in de begroting 2026. De projectgelden in 2027 en daaropvolgende jaren zijn hoger dan 2025 door met name het project leefgeld Oekraïne en Wet inburgering;
- Er is een toename op de BUIG in 2027 ten opzichte van 2026 van € 2.101.276. Bij de raming is rekening gehouden met een daling van de cliëntaantallen van 2% voor beide gemeenten;

- De kosten van bedrijfsvoering dalen met € 21.758. Dit komt met name de aframing van het budget inhuur en uitzendkrachten. Daarnaast is een indexering verwerkt op de budgetten van 2,3% (Centraal Planbureau, consumentenprijsindex CPI).

Voor zowel de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf wordt als prognose van de ontwikkeling van de cliëntenaantallen voor de komende jaren een daling van 2% aangehouden.
Indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, zullen de prognoses op de ontwikkeling van de cliëntaantallen via de normale Planning & Control-cyclus van ISD BOL aangepast worden.

Het Dagelijks Bestuur

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de Begroting 2027 inclusief de Meerjarenraming 2028-2030 van ISD BOL.
Met ingang van het begrotingsjaar 2004 is voor gemeenten de programmabegroting van kracht geworden die toegesneden is op het dualisme. De formele voorwaarden daarvoor zijn neergelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV). De minister van BZK heeft daarnaast besloten om het BBV volledig van toepassing te verklaren op samenwerkingsverbanden tussen gemeenten, de zogenaamde Gemeenschappelijke Regelingen.

In haar vergadering van 29 september 2022 en van 29 november 2022 heeft de Raad van de gemeente Landgraaf respectievelijk de Raad van de gemeente Brunssum het MeerJarenBeleidsplan ISD BOL 2023 – 2026 vastgesteld. Het MeerJarenBeleidsplan stelt de doelen, ambities en kaders vast en geeft de uitdagingen voor de komende periode weer. De doelen, ambities en kaders uit het MeerJarenBeleidsPlan vinden vervolgens in een te ontwikkelen programma (het bedrijfsplan) hun vertaling in missie, visie en doelen van ISD BOL voor de komende jaren en worden daarbij vertaald naar concrete activiteiten. Vaste leidraad zijn de drie kerntaken ‘bevorderen uitstroom’, ‘beperken instroom’ en ‘maatschappelijke participatie’.
Het MeerJarenBeleidsplan loopt in principe zoveel als mogelijk gelijk aan de zittingsperiode van de gemeenteraden. Het MeerJarenBeleidsplan 2026-2030 zal na de gemeenteraadsverkiezingen worden opgesteld en dient voor 1 november 2026 ter goedkeuring en vaststelling te worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Eventuele mutaties worden verwerkt in de 1e BERAP 2027.

Verder is in de begroting gekozen voor een beperkt aantal indicatoren met een hoge beleidsresistentie. Dat wil zeggen dat de begroting beleidsarm is opgesteld.
Alleen die indicatoren zijn opgenomen die onder praktisch alle beleidsomstandigheden een toegevoegde waarde hebben in relatie tot de doelstellingen van de ISD BOL.

In de notitie incidentele baten en lasten 2024 en 2025 zijn nieuwe financiële kaders vastgesteld voor de verwerking van incidentele baten en lasten. De soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld is in eerste instantie bepalend of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Deze notitie heeft ertoe geleid dat in de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 de structurele projecten zijn geraamd. Daarnaast wordt het structureel begrotingssaldo getoond in de inleiding van deze begroting.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo bedragen in Euro	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Geraamde lasten exclusief mutaties reserves	47.887.149	47.215.449	46.629.720	46.026.525
Geraamde baten exclusief mutaties reserves	47.887.149	47.215.449	46.629.720	46.026.525
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Beoogde toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Beoogde onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat				
Incidentele lasten (excl. reservestortingen)	0	0	0	0
Incidentele baten (excl. reserveonttrekingen)	0	0	0	0
Incidentele toevoegingen reserves	0	0	0	0
Incidentele onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Saldo van incidentele baten en laten	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Met zowel de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf is overeengekomen dat vanaf 2026 er rekening wordt gehouden met een daling van de clientaantallen van 2% per jaar. Voor de gemeente Brunssum betekent dit een wijziging ten opzichte van het jaar 2025 waarin rekening werd gehouden met de nullijn, voor de gemeente Landgraaf betekent dit een continuering van de al ingezette lijn van een daling van 2% ten aanzien van de ontwikkeling van de cliëntaantallen.
Bij het opstellen van deze begroting zijn de cijfers dan ook gekoppeld aan de afgesproken daling van 2% per jaar voor beide gemeenten.

Leeswijzer

De structuur van de begroting is als volgt weer te geven:

1 Beleidsbegroting
    1.1 Programmaplan
    1.2 Paragrafen
2 Financiële begroting
    2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten
    2.2 Overzicht baten en lasten per taakveld
    2.3 Geprognosticeerde balans
3 Bijlagen

Verder omvat de begroting een samenvatting en deze inleiding met leeswijzer.

De onderdelen van de begroting zijn zo opgesteld dat zij afzonderlijk geraadpleegd kunnen worden. Wie vooral geïnteresseerd is in het beleidsmatige aspect van de begroting kan hiervoor de beleidsbegroting raadplegen. In het programmaplan worden de drie beleidsvelden vertaald naar de 3 W-vragen (wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat gaat dat kosten) waarbij de laatste vraag inzicht geeft in de baten en lasten per kerntaak. De financiële toelichting is uitgebreid in de programmabegroting opgenomen om nadrukkelijker de link te leggen tussen beleid en financiën.

In de paragrafen (hoofdstuk 1.2) staat over een aantal specifieke onderwerpen uitgebreidere informatie. De paragrafen zijn primair bedoeld om een goed inzicht te geven in de financiële positie en het financiële beheer van de gemeente. Doel daarbij is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting.

Wie vooral geïnteresseerd is in de financiën van de begroting kan hiervoor deel 2 van de begroting raadplegen. In dit hoofdstuk is een recapitulatie opgenomen van de financiële positie van ISD BOL. Het hoofdstuk begint met een meerjarig overzicht van baten en lasten. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de dingen die we nu zien aankomen. Ongetwijfeld zullen er zich veranderingen voordoen, zowel op rijksniveau als op lokaal niveau, die we nu nog niet voorzien. Jaarlijks zal daarom de meerjarenraming worden bijgesteld aan de hand van de dan beschikbare kennis. Voorts is in dit hoofdstuk het overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen. Ten slotte is hierin nog de geprognosticeerde balans opgenomen.

Deel 1
Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan

In het programmaplan wordt het beleidsplan 'Iedereen doet mee naar vermogen!' vertaalt naar de volgende drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag dat kosten?

1.1.1 Wat willen we bereiken?

Algemeen

Vanaf 1 januari 2026 is de Participatiewet in balans van kracht. De wet heeft als doel het systeem van ondersteuning en participatie eerlijker, menselijker en eenvoudiger te maken. De overheid wil af van regels die onnodig hard uitpakken en ervoor zorgen dat mensen in de knel komen. Daarom wordt ingezet op meer rechtszekerheid, zodat inwoners beter weten waar ze aan toe zijn en niet onverwacht worden geconfronteerd met strenge maatregelen.

Een belangrijk uitgangspunt is dat professionals meer ruimte krijgen om maatwerk te bieden. Niet iedereen past in dezelfde regels, en daarom moet de menselijke maat centraal staan. Door ondersteuning beter af te stemmen op iemands persoonlijke situatie en mogelijkheden, ontstaat er meer ruimte voor duurzame participatie. Werk blijft belangrijk, maar ook andere vormen van meedoen tellen mee.

De participatie-opdracht voor de inwoners van de gemeenten Brunssum en Landgraaf ligt bij de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en het WSP. Door veel van de administratieve taken direct verbonden aan de uitvoeringstaken van de ontwikkelcoaches over te nemen ondersteunt ISD BOL maximaal in de uitvoering van deze re-integratie taak. Door deze administratieve ontzorging krijgen de ontwikkelcoaches meer tijd en ruimte om de klanten te begeleiden.

Omvang van het budget Participatie

De gemeenten bepalen jaarlijks de omvang van het Participatiebudget dat aan ISD BOL ter beschikking wordt gesteld. Onderstaand is voor het begrotingsjaar 2027 e.v. de omvang van het re-integratiebudget opgenomen voor ISD BOL op basis van het door de gemeenten vastgestelde budget 2026. In de 1e BERAP zal het begrotingsbedrag voor 2026 ook aangepast worden naar het vastgestelde budget 2026.

gemeente	*2024* *€*	*2025* *€*	*2026* *€*	*2027* *€*	*2028* *€*	*2029* *€*	*2030* *€*
Brunssum	519.047	481.084	506.805	467.262	467.262	467.262	467.262
Landgraaf	673.060	500.633	475.005	492.947	492.947	492.947	492.947
Totaal	1.192.107	981.717	981.810	960.209	960.209	960.209	960.209

Zoals hierboven gemeld bepalen de gemeenten jaarlijks de omvang van het budget. Het kan dan ook voorkomen dat er jaarlijks door de gemeenten bijgeraamd moet worden.

Omvang van het budget BUIG

Het budget van het inkomensdeel per gemeente (BUIG) wordt bepaald met behulp van een zogenaamde historische kosten verdeelmodel én een objectief verdeelmodel.
Voor de vaststelling van de uitkering uit het macrobudget voor gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners (middelgrote gemeenten) wordt deels gebruik gemaakt van de objectief vastgestelde gemeentelijke uitkeringslasten en van de gerealiseerde (historische) gemeentelijke lasten (gecorrigeerd voor groei of krimp van huishoudens). De uitkering is dus een mix bestaande uit een historisch en een objectief bepaald deel.
Bij het historisch bepaald deel wordt gekeken naar de daadwerkelijke bijstandsuitgaven van twee jaar geleden.
Bij het objectief bepaald deel wordt berekend wat de objectieve kans is dat een huishouden afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Die kans is afhankelijk van kenmerken van het desbetreffende huishouden (zoals leeftijd, samenstelling, gezondheid), de buurt waar dit huishouden woont (overlast en onveiligheid) en de gemeente (arbeidsmarktkansen). De basis voor dit model is een statistische analyse dat uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt.
Welk deel objectief en welk deel historisch wordt bepaald hangt af van het aantal inwoners. Bij een stijgend aantal inwoners loopt het aandeel dat objectief wordt bepaald lineair op van 0% bij 15.000 inwoners tot 100% bij 40.000 inwoners. Oftewel, hoe meer inwoners, hoe kleiner het aandeel dat historisch wordt bepaald, hoe groter het aandeel dat objectief wordt bepaald.
Per 1 januari 2025 bedroeg het inwonersaantal van de gemeente Landgraaf 36.839. Dat betekent dat het BUIG-budget grotendeels gebaseerd is op de objectieve berekening en slechts een klein deel op een historische berekening. De gemeente Brunssum telde per 1 januari 2025 27.534 inwoners. De verhouding objectieve berekening/ historische berekening noodzakelijk voor vaststelling van het toekomende BUIG-budget is voor de gemeente Brunssum daarmee ongeveer gelijk.

Omvang BUIG budget voor ISD BOL voor 2024 en volgende jaren.

Onderstaand is de omvang van het budget BUIG voor ISD BOL opgenomen op basis van voorlopig budget 2026 zoals dit gepubliceerd is door het Ministerie SZW.

gemeente	*2024* *€*	*2025* *€*	*2026* *€*	*2027* *€*	*2028* *€*	*2029* *€*	*2030* *€*
Brunssum	12.793.705	13.424.269	13.686.317	13.686.317	13.686.317	13.686.317	13.686.317
Landgraaf	16.033.606	16.338.109	17.754.145	17.754.145	17.754.145	17.754.145	17.754.145
Totaal	28.827.311	29.762.378	31.440.462	31.440.462	31.440.462	31.440.462	31.440.462

Normaliter worden de bedragen vanaf 2027 gebaseerd op het voorlopig macrobudget 2026.

Ontwikkeling cliëntaantallen

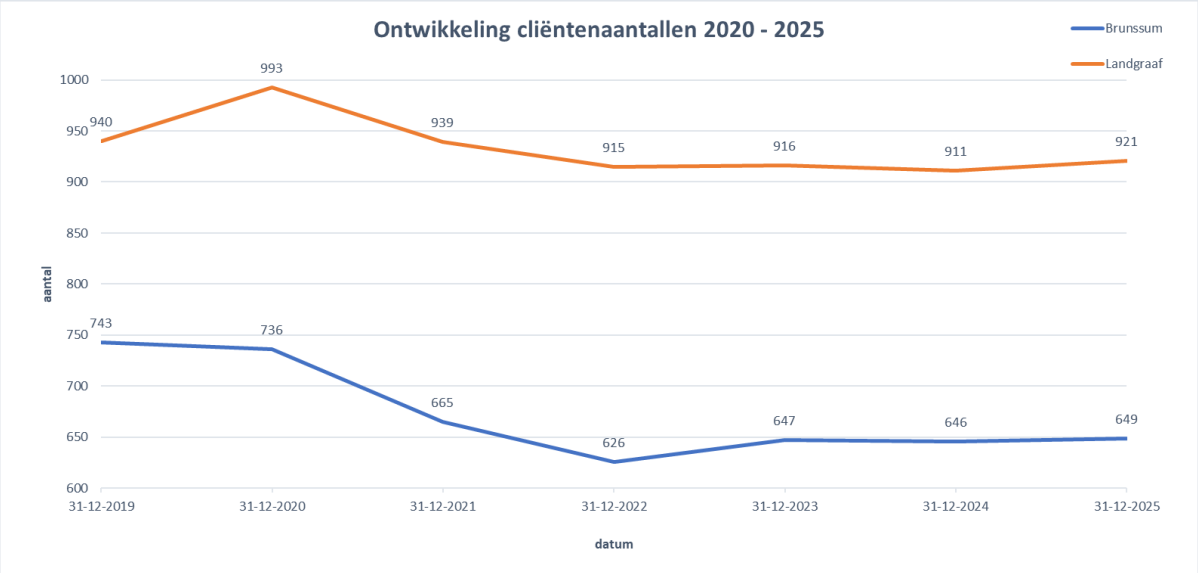
Regionale ontwikkelingen

De arbeidsmarkt in Zuid-Limburg blijft ook in 2027 zeer krap. Het aantal vacatures is de afgelopen jaren sterk toegenomen, terwijl het arbeidsaanbod blijft dalen. Werkgevers ervaren hierdoor groeiende wervingsproblemen.

Door de vergrijzing verlaten de komende jaren veel werknemers de arbeidsmarkt, terwijl de instroom beperkt blijft. Hierdoor ontstaat in vrijwel alle sectoren een structureel tekort aan personeel. Een leven lang ontwikkelen en investeren in vaardigheden is cruciaal om mensen inzetbaar te houden. Technologie en AI bieden kansen, maar vragen ook om nieuwe competenties.

Ontwikkelingen ISD BOL

Onderstaand wordt de ontwikkeling van de cliëntenaantallen over de afgelopen jaren getoond.

In 2024 werd het jaar afgesloten met een kleine daling van de cliëntaantallen voor de gemeente Landgraaf en voor de gemeente Brunssum met een stabilisatie van de cliëntaantallen.
In 2025 zagen we bij de uitvoering van de Participatiewet in beide gemeenten een stijging van de cliëntaantallen.

Voor zowel de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf wordt als prognose van de ontwikkeling van de cliëntenaantallen voor de komende jaren een daling van 2% aangehouden.
Indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, zullen de prognoses op de ontwikkeling van de cliëntaantallen via de normale Planning & Control-cyclus van ISD BOL aangepast worden.

Om meer inzicht te geven in de opbouw van de totale cliëntaantallen, worden in onderstaande tabellen de geprognosticeerde ontwikkelingen van de cliëntaantallen afzonderlijk getoond van de PW (Participatiewet) en de IOAW (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers).

In onderstaande tabel worden de aantallen PW gepresenteerd.

Gemeente		2026	2027	2028	2029	2030
Brunssum		-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Landgraaf		-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Aantallen	**Realisatie 2025**	**Ultimo 2026**	**Ultimo 2027**	**Ultimo 2028**	**Ultimo 2029**	**Ultimo 2030**
Brunssum	649	637	625	613	601	589
Landgraaf	921	902	884	866	849	832
TOTAAL	1.570	1.539	1.509	1.479	1.450	1.421

In onderstaande tabel worden de aantallen IOAW gepresenteerd.

Gemeente		2026	2027	2028	2029	2030
Brunssum		-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Landgraaf		-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Aantallen	**Realisatie 2025**	**Ultimo 2026**	**Ultimo 2027**	**Ultimo 2028**	**Ultimo 2029**	**Ultimo 2030**
Brunssum	11	11	11	10	10	10
Landgraaf	14	14	13	13	13	13
TOTAAL	25	25	24	24	24	24

Meerjarenbegroting 2027 – 2030

In het kader van de samenstelling van de (financiële) meerjarenbegroting gelden onderstaande uitgangspunten:

Indicator	2026	2027	2028	2029	2030
bedrag per uitkering PW	19.528	20.114	20.114	20.114	20.114
proc. stijging minimumloon	4,62%*	3%**	***	***	***

* stijgingsbedrag is procentuele stijging minimumloon van 2025 naar 2026, exclusief ontvangsten terugvordering en verhaal.

** stijgingsbedrag 3,00% is gemiddelde stijging van het minimumloon over de jaren 2022 t/m 2025. In tegenstelling tot voorgaande berekeningen, is het jaar 2023 niet meegenomen in verband met de eenmalige verhoogde toename van het minimumloon van 10,15%. Dit omdat het minimumloon de laatste 2 jaar fors is gestegen ten opzichte van de jaren daarvoor.

*** het is niet mogelijk om een uitspraak te doen over de jaren 2028 t/m 2030.

1.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen

In dit hoofdstuk worden de drie kerntaken, de zogenaamde beleidsvelden benoemd die bijdragen aan de gewenste twee belangrijkste effecten: bevorderen van de uitstroom en beperken van de instroom. De beleidsvelden zijn voorzien van de acties die resulteren in het gewenste doel (resultaat) per veld. De (stuur)gegevens van de verschillende activiteiten zijn opgenomen in de vorm van outputindicatoren.

Beleidsvelden

De onderstaande kerntaken zijn de hoofdactiviteiten die afgestemd zijn op het realiseren van de twee belangrijkste effecten van ISD BOL.

Kerntaken	Omschrijving
Beleidsveld	Het bevorderen van de uitstroom
Beleidsveld	Het beperken van de instroom
Beleidsveld	Maatschappelijke participatie

Het bevorderen van de uitstroom

Met het bevorderen van de uitstroom wordt het volgende doel nagestreefd:

Doel: het bevorderen van de uitstroom
Alle re-integratietaken voor de bijstand cliënten worden uitgevoerd door de mensontwikkelbedrijven. Door veel van de administratieve taken direct verbonden aan de uitvoeringstaken van de ontwikkelcoaches over te nemen biedt ISD BOL maximale ondersteuning aan de ontwikkelcoaches in de uitvoering van hun taken. Door deze administratieve ontzorging krijgen de ontwikkelcoaches meer tijd en ruimte om de klanten te begeleiden.

De participatie-opdracht voor de inwoners van de gemeenten Brunssum en Landgraaf ligt bij de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en het WSP. Voor de gemeente Brunssum en de gemeente Landgraaf wordt vanaf 2026 rekening gehouden met de daling van de cliëntenaantallen van 2% per jaar.

Bij cliënten met een werkfitheid van 0, die (tijdelijk) volledig traject- en arbeidsongeschikt zijn, wordt een keer per twee jaar de actuele situatie uitgevraagd. ISD BOL legt hiertoe contact met de cliënt door middel van een digitaal serviceformulier.
Doel:

- Klant is actueel in beeld en hulp op maat is ingezet;
- Bevorderen doorstroom;
- Gezamenlijke (keten)dienstverlening wordt geoptimaliseerd.
- Armoedebestrijding

In haar vergadering van 29 september 2022 en van 29 november 2022 heeft de Raad van de gemeente Landgraaf respectievelijk de Raad van de gemeente Brunssum het MeerJarenBeleidsplan ISD BOL 2023 – 2026 vastgesteld. Het MeerJarenBeleidsplan stelt de doelen, ambities en kaders vast en geeft de uitdagingen voor de komende periode weer. Het MeerJarenBeleidsplan loopt in principe zoveel als mogelijk gelijk aan de zittingsperiode van de gemeenteraden.
De doelen, ambities en kaders uit het MeerJarenBeleidsPlan vinden vervolgens in een te ontwikkelen programma (het bedrijfsplan) hun vertaling in missie, visie en doelen van ISD BOL voor de komende jaren en worden daarbij vertaald naar concrete activiteiten.
Het MeerJarenBeleidsplan loopt in principe zoveel als mogelijk gelijk aan de zittingsperiode van de gemeenteraden. Het MeerJarenBeleidsplan 2026-2030 zal na de gemeenteraadsverkiezingen worden opgesteld en dient voor 1 november 2026 ter goedkeuring en vaststelling te worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Eventuele mutaties worden verwerkt in de 1e BERAP 2027.

Het bedrijfsplan voor 2026 is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. De volgende activiteiten zullen in dit beleidsveld in ieder geval uitgevoerd worden:

- Maximale ontzorging door middel van overname van vrijwel alle administratieve taken ontwikkelcoaches;
- Permanente screening (‘hulp op maat’) met aandacht voor armoedebestrijding.

Het beperken van de instroom

Met het beperken van de instroom wordt het volgende doel nagestreefd:

Doel: het beperken van de instroom
ISD BOL wil voorkomen, dat mensen onnodig een beroep moeten doen op een algemene bijstandsuitkering. Het is daarom van belang, dat instroom van nieuwe PW-cliënten kritisch bekeken wordt. Handhaving van wetten en regels en het intensief bestrijden van fraude zijn evenzeer belangrijk. Daarbij wordt de menselijke maat niet vergeten.

De inzet van de preventiemedewerker aan de poort zorgt voor een versterkte aandacht voor het tegengaan van mogelijk frauduleus handelen van cliënten.

De volgende activiteiten zullen in dit beleidsveld uitgevoerd worden:

- Inzet van de preventiemedewerker aan de poort om het frauduleus handelen van cliënten te bestrijden;
- Inzet van een interventieteam voor integrale beoordeling en maatwerk.

Maatschappelijke participatie

Met de maatschappelijke participatie wordt het volgende doel nagestreefd:

Doel: maatschappelijke participatie
Het scheppen van de mogelijkheid om mee te doen is de leidende gedachte voor de uitvoering door ISD BOL. Cliënten die in staat zijn tot werk of maatschappelijke participatie, worden hiertoe uitgedaagd en begeleid. Participatie in de samenleving geeft mensen perspectief en draagt bij aan het functioneren en de kwaliteit van de stad/wijk. Daar waar er financiële belemmeringen bestaan voor participatie, investeert ISD BOL, samen met de gemeente, in het wegnemen daarvan. Het minimabeleid en de bijzondere bijstand zijn hier instrumenten voor.

De monitoring op de uitgaven voor het minimabeleid blijft ook voor 2026-2029 belangrijk. Bij deze regelingen is immers sprake van open-eind regelingen.

De volgende regelingen zijn daarom benoemd:

- Uitgaven minimaregelingen (maatschappelijke participatie volwassenen, internet kinderen en VGZ-bijdrage);
- Uitgaven reguliere bijzondere bijstand;
- Uitgaven budgetbeheer;
- Uitgaven bewindvoering;
- Uitgaven individuele inkomenstoeslag.

	2026	2027*
Minimaregelingen	471.000	479.400
Bijzondere bijstand	348.000	393.900
Budgetbeheer	10.000	9.800
Bewindvoering	1.340.000	1.366.200
Individuele inkomenstoeslag	475.000	512.200

* Deze zijn gebaseerd op de cijfers uit de jaarrekening 2025.

De volgende activiteiten zullen in dit beleidsveld uitgevoerd worden:

- Continuering en doorontwikkeling van de gedigitaliseerde en geautomatiseerde weg (Digid) om een aanvraag voor een voorziening in te dienen;
- De mogelijkheid voor cliënten om op afspraak een aanvraag in het kader van de minimaregelingen, bijzondere bijstand en de IIT in te dienen;
- Afhandelen van de aanvragen in het kader van de minimaregelingen, bijzondere bijstand en de IIT.

1.1.3 Wat mag het kosten?

Programma Bevorderen van de uitstroom

bevorderen van de uitstroom bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
lasten			
w-deel trajecten	543.746	557.744	503.464
w-deel B administratieve ontzorging BB	40.409	39.626	42.719
w-deel urenverantwoording	397.562	384.440	414.027
kinderopvang	250.509	162.000	162.000
salarissen en sociale lasten kinderopvang	21.368	15.326	15.169
totaal lasten	**1.253.594**	**1.159.136**	**1.137.378**
baten			
toegekend budget aan ISD BOL	543.746	557.744	503.464
bijdrage gemeente re-integratie	397.562	384.440	414.027
bijdrage administratieve ontzorging BB	40.409	39.626	42.719
bijdrage gemeente kinderopvang	250.509	162.000	162.000
bijdrage toerekening salariskosten en sociale lasten	21.368	15.326	15.169
totaal baten	**1.253.594**	**1.159.136**	**1.137.378**
saldo programma	**0**	**0**	**0**

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen per gemeente treft u aan in hoofdstuk 2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten.

Programma Beperken van de instroom

beperken van de instroom bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
lasten			
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedragend	36.300	21.000	30.000
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	11.380	19.000	21.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	52.356	36.000	55.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	19.271	33.000	37.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	-2.121	6.000	4.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	37.881	33.000	22.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	11.490	15.000	16.000
Periodieke uitkeringen PW	29.192.518	28.222.526	30.653.802
Periodieke uitkeringen IOAW	571.299	659.000	617.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	168.970	231.000	183.000
Loonkostensubsidie	1.719.035	1.910.000	1.670.000
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	5.129	50.000	50.000
Salarissen en sociale lasten	2.714.498	2.954.979	3.123.507
totaal lasten	**34.538.006**	**34.190.505**	**36.482.309**
baten			
Debiteurenontvangsten Bbz	16.691	17.000	18.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderzoeksko	11.380	4.000	12.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten Bbz	19.609	36.000	55.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	52.356	19.000	21.000
Debiteurenontvangsten PW	619.354	416.000	620.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	29.762.378	28.429.096	31.440.462
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	1.336.611	2.264.430	1.142.340
Bijdrage gemeente overige kosten	5.129	50.000	50.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	2.714.498	2.954.979	3.123.507
totaal baten	**34.538.006**	**34.190.505**	**36.482.309**
saldo programma	**0**	**0**	**0**

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen per gemeente treft u aan in hoofdstuk 2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten.

Programma Maatschappelijke participatie

maatschappelijke participatie bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
lasten			
Medische keuringen	4.514	2.000	4.400
Directe levensbehoeften (a)	178.128	80.000	174.400
Voorzieningen voor het huishouden (b)	1.093	4.000	1.000
Kosten inrichting/huisraad (c)	4.016	50.000	3.800
Inrichtingskosten statushouders (c)	24.151	6.000	23.600
Overige voorzieningen voor wonen (c)	47.655	50.000	46.600
Peuteropvang (d)	1.462	4.000	1.300
Overige voorzieningen voor opvang (d)	3.756	3.000	3.600
Vervoerskst en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	42.394	27.000	41.400
Rechtsbijstand (f)	80.691	75.000	79.000
Overige kosten financiële transacties (f)	2.213	5.000	2.100
Medische dienstverlening (h)	11.312	7.000	11.000
Individuele inkomenstoeslag (k)	522.770	475.000	512.200
Maatschappelijke participatie (j)	355.500	326.000	348.300
Bewindvoering (e)	1.394.155	1.340.000	1.366.200
Budgetbeheer (e)	10.153	10.000	9.800
VGZ-bijdrage(m)	133.920	145.000	131.100
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	1.836	35.000	1.700
Minima-effectrapportage	0	12.126	0
Klanttevredenheidsonderzoek	4.523	2.585	4.523
Salarissen en sociale lasten	240.904	251.522	258.993
totaal lasten	**3.065.146**	**2.910.233**	**3.025.016**
baten			
Bijdrage gemeente programmakosten	2.752.301	2.569.000	2.693.500
Debiteurenontvangsten	67.418	75.000	68.000
Bijdrage minima-effectrapportage	0	12.126	0
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek	4.523	2.585	4.523
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	240.904	251.522	258.993
totaal baten	**3.065.146**	**2.910.233**	**3.025.016**
saldo programma	**0**	**0**	**0**

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen per gemeente treft u aan in hoofdstuk 2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten.

Bedrijfsvoering

bedrijfsvoering bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
lasten			
Salariskosten	2.449.600	2.445.403	2.603.067
Overige personeelskosten	318.512	283.714	254.278
Inhuur en uitzendkrachten	88.297	65.000	0
Huisvestings- en kantoorkosten	812.552	914.809	866.246
Automatisering	1.290.381	1.151.735	1.339.799
Representatie	6.957	7.703	7.880
Communicatie en promotiekosten	2.688	7.000	5.000
Vakliteratuur	54.888	62.546	63.985
Accountantskosten	40.233	42.864	42.864
Advieskosten	60.355	70.359	71.977
Algemene kosten	71.692	46.476	65.658
Treasury	40.688	43.350	40.859
Overige baten en lasten	0	0	0
totaal lasten	**5.236.842**	**5.140.958**	**5.361.613**
baten			
Salarisbaten	111.196	50.550	49.128
Huisvestings- en kantoorkosten	76.375	73.885	71.394
Algemene kosten	31.938	20.000	25.000
totaal baten	**5.236.842**	**5.140.958**	**5.361.613**
saldo programma	**0**	**0**	**0**

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen per gemeente treft u aan in hoofdstuk 2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten.

Projecten

Projecten bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
lasten			
Bijdrage eigen risico ZVW Brunssum	96.459	0	96.459
Bijdrage eigen risico ZVW Landgraaf	48.684	0	48.684
Mantelzorgcompliment Landgraaf	80.060	0	80.060
Project vroegsignalering WSG	47.126	0	47.636
Project bieb abonnement regeling	2.151	0	2.208
Voorzieningenwijzer	20.571	0	20.571
Project wet inburgering	761.288	0	888.999
Project leefgeld Oekraine	584.955	0	584.955
Project kinderkledingpakket	10.689	0	0
Project kinderopvangtoeslagaffaire	826	0	640
Project stadspas	6.696	0	0
Project alleenverdienersproblematiek	65.579	0	84.458
Project OV minima	2.718	0	0
Project Participatiewet in balans	20.163	0	20.163
Project monitoring regionale werkhubs	2.328	0	6.000
totaal lasten	**1.750.292**	**0**	**1.880.833**
baten			
Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum	96.459	0	96.459
Bijdrage eigen risico ZVW Landgraaf	48.684	0	48.684
Mantelzorgcompliment Landgraaf	80.060	0	80.060
Project vroegsignalering WSG	47.126	0	47.636
Project bieb abonnement regeling	2.151	0	2.208
Voorzieningenwijzer	20.571	0	20.571
Project wet inburgering	761.288	0	888.999
Project leefgeld Oekraine	584.955	0	584.955
Project kinderkledingpakket	10.689	0	0
Project kinderopvangtoeslagaffaire	826	0	640
Project stadspas	6.696	0	0
Project alleenverdienersproblematiek	65.579	0	84.458
Project OV minima	2.718	0	0
Project Participatiewet in balans	20.163	0	20.163
Project monitoring regionale werkhubs	2.328	0	6.000
totaal baten			
totaal baten	**1.750.292**	**0**	**1.880.833**
saldo programma	**0**	**0**	**0**

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen per gemeente treft u aan in hoofdstuk 2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten.

Overzicht van de kosten van overhead

Conform het BBV dient inzicht gegeven te worden in de totale kosten van overhead. Van de tabel totale kosten bedrijfsvoering zijn dit alle kosten met uitzondering van de kosten van de accountant, onvoorzien, kapitaallasten en het renteresultaat.

Overzicht overhead bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten			
Salariskosten bedrijfsvoering	2.449.600	2.445.403	2.603.067
Overige personeelskosten	318.512	283.714	254.278
Inhuur en uitzendkrachten	88.297	65.000	0
Huisvestings- en kantoorkosten	812.552	914.809	866.246
Automatisering	1.290.381	1.151.735	1.339.799
Representatie	6.957	7.703	7.880
Communicatie en promotiekosten	2.688	7.000	5.000
Vakliteratuur	54.888	62.546	63.985
Advieskosten	60.355	70.359	71.977
Algemene kosten	71.692	46.476	65.658
Totale lasten	**5.155.921**	**5.054.744**	**5.277.890**
Baten			
Salariskosten bedrijfsvoering	111.196	50.550	49.128
Huisvestings- en kantoorkosten	76.375	73.885	71.394
Algemene kosten	31.938	20.000	25.000
Bijdrage gemeenten	4.769.984	4.964.146	5.146.205
Totale baten	**4.989.493**	**5.108.581**	**5.291.727**
saldo overhead	**-166.428**	**53.837**	**13.837**

Vennootschapsbelasting

De activiteiten van de GR ISD BOL zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Derhalve is er geen bedrag opgenomen voor de heffing van de vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten vennootschapsbelasting	0	0	0

Onvoorzien

De post ‘onvoorzien’ is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt voor de begroting in zijn geheel geraamd. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post ‘onvoorzien’ wordt opgenomen in de begroting. Er wordt echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post is.

Onvoorzien bedragen in Euro	Werkelijk 2025	Raming 2026	Raming 2027
Onvoorzien	0	0	0

1.2 De paragrafen

De paragrafen zijn bedoeld om een goed inzicht te geven in de financiële positie en het financiële beheer. Dit proberen we door onderwerpen die versnipperd in de begroting staan te bundelen in een kort overzicht. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Voor de gemeenschappelijke regeling ISD BOL zijn de volgende paragrafen opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Bedrijfsvoering.

De overige paragrafen die het BBV voorschrijft zijn niet van toepassing op ISD BOL.

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risico's geeft een indicatie in welke mate het vermogen van ISD BOL toereikend is om financiële risico's op te vangen. Het begrip weerstandsvermogen kent twee componenten: weerstandscapaciteit en risico's. De relatie tussen beide noemt men het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële risico's op te vangen om taken te kunnen voortzetten. Met weerstandscapaciteit wordt bedoeld: alle elementen waarmee tegenvallers kunnen worden bekostigd.

Op grond van artikel 11 BBV bevat de paragraaf weerstandsvermogen:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit/het beleid over weerstandscapaciteit en risico's;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Een kengetal voor de solvabiliteitsratio.

Weerstandscapaciteit / het beleid over weerstandscapaciteit en risico's

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan het geheel van middelen en mogelijkheden waar de ISD BOL over beschikt om niet geraamde kosten te dekken, die onverwacht substantieel zijn, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

ISD BOL bouwt geen weerstandsvermogen op. De gemeenschappelijke regeling ISD BOL schrijft voor dat ISD BOL een eventuele tussentijdse onder- of overschrijding van de begroting bij de tussentijdse rapportages verrekent met de deelnemende gemeenten. Datzelfde geldt voor de jaarrekening, een positief of negatief resultaat wordt verrekend met de deelnemende gemeenten. Verrekening geschiedt op voorhand, voor de definitieve vaststelling. Hierdoor heeft ISD BOL geen eigen vermogen. Resultaat ten aanzien van het verlofsparen wordt gevormd in een voorziening. Dit is vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt via het weerstandsvermogen van de twee deelnemende gemeenten. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenten om gevormde reserves en voorzieningen op peil te houden en indien nodig aan te passen.

Risico's

Deze paragraaf geeft een overzicht van de belangrijkste risico's voor ISD BOL.

Ravijnjaar

Door de gemeenten is in 2024 de aandacht gevestigd op de gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026, ook wel bekend als het 'financieel ravijn'.
Bij de directie en de leden van het bestuur van ISD BOL is in 2025 de opdracht neergelegd om de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgegaan wordt van een structurele taakstelling van minimaal 5%. De mutaties zijn verwerkt in de Begroting 2026.

Ook in 2027 blijven gemeenten te maken hebben met aanzienlijke financiële tekorten. De daling van de rijksbijdrage zet door en de extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt, verzachten de klap slechts gedeeltelijk. Hierdoor blijft de financiële ruimte beperkt.

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in Nederland, en met name in Zuid-Limburg, blijft in 2027 onder druk staan. De werkloosheid neemt toe en het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering stijgt verder. Ondanks een hoge arbeidsparticipatie blijft de arbeidsmarkt krap door vergrijzing en toenemende maatschappelijke opgaven, terwijl de instroom van arbeidsfitte kandidaten beperkt blijft.

Veel bijstandscliënten beschikken niet over een startkwalificatie en hebben te maken met financiële of gezondheidsproblemen. Dit vraagt veel van onze ketenpartners, zoals het WSP en de mensontwikkelbedrijven. Aan ISD BOL de taak om in nauwe samenwerking met hen maximale ondersteuning te bieden.

Wereldwijde onrust

De internationale situatie blijft in 2027 instabiel. De wereldwijde ontrust drukt zwaar op de wereldeconomie: energie- en grondstofprijzen blijven hoog en transportkosten stijgen verder. Dit kan leiden tot hogere bedrijfsvoeringskosten voor ISD BOL. Daarnaast nemen de geopolitieke en technologische dreigingen toe. Cyberaanvallen, spionage en pogingen tot technologische beïnvloeding vormen risico's voor bedrijven, vitale sectoren en burgers. Deze dreigingen kunnen de veiligheid en stabiliteit van Nederland raken. Het blijft daarom noodzakelijk dat Nederland alert blijft en blijft investeren in een sterke digitale en economische weerbaarheid.

Vluchtelingen uit Oekraïne

Sinds de Russische inval in Oekraïne verblijven veel Oekraïense vluchtelingen langdurig in Nederland. Per 31 december 2025 ontvangen in gemeente Brunssum 32 personen leefgeld en in gemeente Landgraaf 117 personen. Zij worden opgevangen in zowel gemeentelijke (GOO) als particuliere opvang (POO). De EU-Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB), die hun rechten en opvang regelt, is verlengd tot 4 maart 2027.

De betrokken gemeenten hebben ISD BOL gevraagd om het leefgeld uit te betalen, eigen bijdragen te innen en bijzondere kosten te beoordelen. Dit brengt extra uitvoeringslasten en personele inzet met zich mee.

Het kabinet werkt aan een langetermijnregeling voor de periode ná afloop van de RTB. Oekraïners die nu onder de RTB vallen, krijgen dan een tijdelijk transitiedocument voor drie jaar, waarmee zij onder meer mogen werken, een zorgverzekering kunnen afsluiten en tegen laag tarief kunnen studeren. Opvang wordt waar mogelijk omgezet naar reguliere huisvesting. In het voorjaar van 2026 volgt meer duidelijkheid over de precieze rechten en plichten.

De gevolgen voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties zijn nog onzeker. Mogelijk ontstaat recht op bijstand, wat kan leiden tot een toename van het aantal klanten. Tegelijkertijd kan de RooO-regeling (leefgeld en eigen bijdrage) op termijn vervallen, waardoor deze werkzaamheden juist afnemen.

BUIG-budget

Het budget van het inkomensdeel per gemeente (BUIG) wordt bepaald met behulp van een zogenaamde historische kosten verdeelmodel én een objectief verdeelmodel.
Voor de vaststelling van de uitkering uit het macrobudget voor gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners (middelgrote gemeenten) wordt deels gebruik gemaakt van de objectief vastgestelde gemeentelijke uitkeringslasten en van de gerealiseerde (historische) gemeentelijke lasten (gecorrigeerd voor groei of krimp van huishoudens). De uitkering is dus een mix bestaande uit een historisch en een objectief bepaald deel.
Bij het historisch bepaald deel wordt gekeken naar de daadwerkelijke bijstandsuitgaven van twee jaar geleden.
Bij het objectief bepaald deel wordt berekend wat de objectieve kans is dat een huishouden afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Die kans is afhankelijk van kenmerken van het desbetreffende huishouden (zoals leeftijd, samenstelling, gezondheid), de buurt waar dit huishouden woont (overlast en onveiligheid) en de gemeente (arbeidsmarktkansen). De basis voor dit model is een statistische analyse dat uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt.
Welk deel objectief en welk deel historisch wordt bepaald hangt af van het aantal inwoners. Bij een stijgend aantal inwoners loopt het aandeel dat objectief wordt bepaald lineair op van 0% bij 15.000 inwoners tot 100% bij 40.000 inwoners. Oftewel, hoe meer inwoners, hoe kleiner het aandeel dat historisch wordt bepaald, hoe groter het aandeel dat objectief wordt bepaald. Per 1 januari 2025 bedroeg het inwonersaantal van de gemeente Landgraaf 36.839. Dat betekent dat het BUIG-budget grotendeels gebaseerd is op de objectieve berekening en slechts een klein deel op een historische berekening. De gemeente Brunssum telde per 1 januari 2025 27.534 inwoners. De verhouding objectieve berekening/ historische berekening noodzakelijk voor vaststelling van het toekomende BUIG-budget is voor de gemeente Brunssum daarmee ongeveer gelijk.
De ontwikkeling van het budget van het inkomensdeel voor komende jaren is altijd onduidelijk en niet op voorhand te calculeren. De batenkant van het inkomensdeel blijft om deze reden onzeker en dus risicovol. Wat betreft de lastenkant is er sprake van een open eindregeling. De deelnemende gemeenten van ISD BOL moeten het weerstandsvermogen om deze reden op peil houden om mogelijke financiële tegenvallers op het inkomensdeel op te vangen.

Wetgeving en verantwoording

De uitvoering van de Participatiewet en aanverwante regelingen is gebaseerd op de wet. De rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen is van groot belang. De verantwoording van de uitvoering van de PW is gebaseerd op strikte regels. Zowel de financiële verantwoording aan het Rijk als de verantwoording van de aantallen aan het CBS bepalen, gezien de opbouw van het budget van het inkomensdeel, de basis van het te ontvangen budget van het inkomensdeel in de toekomst. Een adequate informatievoorziening is heel belangrijk, reden waarom de ISD BOL daarin blijft investeren.

Ratio's

Naar aanleiding van nieuwe regelgeving van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt vanaf 2017 de solvabiliteitsratio getoond.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarverslag 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Solvabiliteitsrisico	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Ondanks dat het solvabiliteitsratio op 0% staat kan ISD BOL aan al haar financiële verplichtingen voldoen. De ratio staat bij ISD BOL op 0% omdat ISD BOL geen eigen vermogen heeft en dit onderdeel is van de berekening van de solvabiliteitsratio.

Nieuwe financieringssystematiek Bbz-kapitaalverstrekking

De nieuwe financieringssystematiek voor de Bbz-kapitaalverstrekking is vanaf 1 januari 2020 van kracht. In het jaar volgend op de feitelijke Bbz-kapitaalverstrekking ontvangt de gemeente 100% financiering van het Rijk. Echter, in de daaropvolgende vijf jaren vordert het Rijk 75% van die financiering terug van de gemeente. Dat gaat in vijf jaarlijkse stappen van achtereenvolgens 20%, 20%, 15%, 10% en 10%. Per saldo ontvangt de gemeente van het Rijk dus uiteindelijk 25% van het bedrag dat de gemeente heeft verstrekt als Bbz-bedrijfskapitaal. Voor de bekostiging van de overige 75% van het door de gemeente verstrekte Bbz-bedrijfskapitaal is de gemeente zelf verantwoordelijk. Daartoe mag de gemeente alle terug ontvangsten uit die kapitaalverstrekking (rente en aflossing) zelf houden. Het debiteurenrisico inclusief de terugbetalingsverplichting van 75% ligt volledig bij de deelnemende gemeenten. Daartoe mag de gemeente alle terug ontvangsten uit die kapitaalverstrekking (rente en aflossing) zelf houden.

De bedrijfsvoeringskosten

De klantgerichte re-integratietaken worden uitgevoerd door de ontwikkelcoaches van de mensontwikkelbedrijven. ISD BOL ondersteunt de mensontwikkelbedrijven door de administratieve verwerking van re-integratieactiviteiten te verzorgen en daarnaast de financiële verantwoording en betaling van ingezette trajecten te borgen, zodat de ontwikkelcoaches zich volledig konden richten op de klantgerichte begeleiding.

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten bestaat uit de salarislasten van alle functionarissen. ISD BOL kent functionarissen in uitvoerende functies, ondersteunende functies en indirecte functies (zie hoofdstuk 2.1.3: tabel met het overzicht van functionarissen).
Onder bedrijfsvoeringskosten wordt ook verstaan het geheel van de zogenaamde SCOPAFIJTH-functies (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve Organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting):
een acroniem voor de ondersteunde processen die een organisatie moet verrichten wil de organisatie op het gebied van de primaire processen goed kunnen functioneren.
Ongeacht de omvang van de werkzaamheden in de primaire processen zal de organisatie de SCOPAFIJTH-functies moeten verrichten, onderhouden en ontwikkelen. De bedrijfsvoeringskosten zullen dan ook niet in gelijke verhouding af- of toenemen als de teruggang of toename in werkzaamheden bij ISD BOL.

De verwachting is ook dat de ondersteunende werkzaamheden door ISD BOL aan de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven verder zal toenemen.

ISD BOL houdt haar uitgaven scherp in de gaten. Ook stellen wij ons voortdurend de vraag of een uitgave noodzakelijk of nuttig is. Ook zoeken wij continu naar manieren om onze bedrijfsvoering efficiënter en daarmee goedkoper uit te kunnen voeren.
Ons streven daarbij is om onder het niveau van de (bijgestelde) begrotingen te blijven om daarmee de financiële last voor de deelnemende gemeenten zo laag mogelijk te houden.

Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is ook bij ISD BOL voelbaar. Er is sprake van verloop van personeel en het invullen van ontstane vacatures gaat moeizaam. De dienstverlening aan de burger mag hierdoor echter geen gevaar lopen. Er wordt dan ook alles in het werk gesteld om ontstane vacatures in te vullen of wordt intern naar (soms tijdelijke) oplossingen gezocht om de burger zo optimaal mogelijk te kunnen blijven bedienen. De verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden, ISD BOL zal hier ook de last van ondervinden bij het invullen van vacatures. Als interne medewerkers ‘doorstromen’ naar een nieuwe functie kan dat mogelijk tot gevolg hebben dat extra geïnvesteerd moet worden in opleidingen en zal dit kostenverhogend werken.

Informatiebeveiliging

Informatie blijft in 2027 cruciaal voor een betrouwbare en efficiënte dienstverlening. Door verdere digitalisering en technologische ontwikkelingen zoals AI, data-analyse en cloudoplossingen neemt de complexiteit van de informatievoorziening toe. Tegelijkertijd groeit het aantal cyberdreigingen, waardoor het waarborgen van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie belangrijker wordt dan ooit. Nieuwe risico’s, waaronder AI-gedreven aanvallen en aangescherpte wet- en regelgeving zoals NIS2 en updates van de AVG, vragen om een proactieve aanpak. Dit betekent dat ISD BOL kritisch blijft kijken naar samenwerkingen, beveiligingseisen in contracten versterkt en het informatiebeveiligingsbeleid regelmatig actualiseert. Ook medewerkers spelen een sleutelrol, onder meer via goed toegangsbeheer, training en bewustwording. Recent is duidelijk geworden dat ISD BOL onder de reikwijdte van de Cyberbeveiligingswet wat leidt tot aanvullende eisen aan governance, informatiebeveiliging en verantwoording.

Wet Inburgering 2013 en 2021

De uitvoering van de Wet Inburgering 2013 en 2021 zijn zowel door de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf gedelegeerd aan ISD BOL.
De ontwikkelcoaches van de mensontwikkelbedrijven zijn verantwoordelijk voor de inzet van het juiste traject naar werk/participatie voor de inburgeraar en de welzijnsorganisaties van de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de maatschappelijke begeleiding. ISD BOL voert alle administratieve taken en verantwoording rondom de inburgeringswet uit en ontzorgt daarmee de ontwikkelcoaches en mensontwikkelbedrijven. Uiteraard brengt de uitvoering van deze ondersteunende taken kosten met zich mee.

Invoering Participatiewet in balans

De invoering van Participatiewet in balans brengt voor gemeenten verschillende organisatorische risico's met zich mee. Omdat veel wijzigingen tegelijk worden doorgevoerd, vraagt dit om aanpassing van processen, systemen en werkwijzen. Dit legt extra druk op teams die vaak al met beperkte capaciteit werken.

Daarnaast moeten medewerkers nieuwe vaardigheden ontwikkelen om maatwerk en de menselijke maat goed toe te passen. Als dit onvoldoende gebeurt, kan dat leiden tot verschillen in uitvoering en risico op rechtsongelijkheid. Ook ICT-aanpassingen zijn noodzakelijk en kunnen fouten of vertraging veroorzaken als ze niet tijdig worden doorgevoerd.

Tot slot vraagt de nieuwe werkwijze om andere vormen van toezicht en goede samenwerking met ketenpartners. Zonder duidelijke kaders en afstemming kan de kwaliteit van de uitvoering onder druk komen te staan.

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat er financiële kengetallen opgenomen moeten worden in de begroting en de jaarstukken. Het opnemen van financiële kengetallen past in het streven naar meer transparantie. Op basis van deze set kengetallen is in één oogopslag een beeld van de financiële positie te zien.

Hieronder wordt per kengetal een toelichting gegeven met ten slotte een overzicht van de normering per kengetal.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarverslag 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Solvabiliteitsrisico	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Netto schuldquote	1,09%	1,05%	0,91%	0,84%	0,76%	0,68%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,09%	1,05%	0,91%	0,84%	0,76%	0,68%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	0%	0%	0%	0%	0%	0%

1. Solvabiliteitsrisico

Ondanks dat het solvabiliteitsratio op 0% staat, kan ISD BOL aan al haar financiële verplichtingen voldoen. ISD BOL komt op een ratio van 0% doordat deze ratio via een voorgeschreven formule van het ministerie van Binnenlandse Zaken berekend dient te worden. Een van de componenten van de formule betreft het eigen vermogen. Omdat ISD BOL geen eigen vermogen heeft komt de uitkomst altijd uit op 0.

2 'Netto schuldquote' en 3 'netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen'

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Bij ISD BOL is dit zeer

gering. ISD BOL heeft ook maar 1 lening van de gemeente Brunssum ter dekking van de investeringskosten van de verbouwing en herinrichting van de gehuurde ruimten.
Bij het kengetal 'Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen' worden tevens alle verstrekte leningen meegenomen in de berekening. Dit laatste is niet van toepassing bij ISD BOL, derhalve is dit percentage gelijk aan het eerste kengetal.

4. Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Bij ISD BOL is het percentage nul, dat betekent dat de structurele baten precies toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

5. Grondexploitatie
Dit kengetal is niet van toepassing op ISD BOL omdat ISD BOL geen grondexploitaties heeft.

6. Belastingcapaciteit
Dit kengetal is niet van toepassing op ISD BOL omdat ISD BOL geen belastingen heft.

Normering kengetallen
Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen ook een signaalfunctie. In de Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG zijn signaalwaarden bepaald per kengetal. Boven (of onder) deze signaalwaarde is potentieel sprake van financiële stress op het bijbehorende aandachtsgebied.

Signaalwaarden kengetallen	
Solvabiliteitsratio	< 20%
Netto schuldquote	> 100%
Structurele exploitatieruimte	Begr < 0%
Belastingcapaciteit	< 0 %

Enkel bij het kengetal 'solvabiliteitsratio' overschrijdt ISD BOL de signaalwaarde. Zoals hierboven reeds uitgelegd komt dit doordat ISD BOL geen eigen vermogen heeft.

Beleid over weerstandscapaciteit en risico's
ISD BOL heeft geen beleid vastgesteld ten aanzien van weerstandscapaciteit en risico's. Veelal wordt bij gemeenten een Nota weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld waarin gemeenteraden het beleidskader betreffende het aanhouden van weerstandsvermogen hebben benoemd. Doordat ISD BOL geen eigen vermogen heeft, is dit hier niet van toepassing.

1.2.2 Financiering

Er zijn drie financieringsstromen te onderkennen, te weten:

1. Financiering van de programmakosten, waaronder worden verstaan alle kosten direct voortvloeiend uit de toepassing van beleid en regelgeving.
2. Financiering van de extra kosten veroorzaakt door gemeentelijk beleid zoals bijzondere bijstand.
3. Financiering van de indirecte kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de opgedragen taken, die via een verdeelsleutel ten laste van de gemeenten komen, de zogenaamde bedrijfsvoeringkosten.

Ten aanzien van de directe programmakosten is bepaald, dat alle betalingen van het rijk aan de gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke regelingen direct na ontvangst door de gemeenten aan de ISD BOL worden overgemaakt.

Kosten, voor zover niet gedekt door rijksbudgetten en andere ontvangsten worden als volgt in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten:

Participatiebudget (deel re-integratie)
Afrekening 1 x per jaar.

Kinderopvang
Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven.

PW, IOAW, IOAZ en BBZ
Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven.

Bijzondere bijstand en minimaregelingen
Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven.

Kosten bedrijfsvoering
Per kwartaal wordt op voorschotbasis cf. vastgestelde (bijgestelde) begroting ¼ van het begrotingsbedrag in rekening gebracht. Na vaststelling van een begrotingsbijstelling worden, indien nodig, bij het eerstvolgende voorschot de voorschotten over eerder gefactureerde termijnen gecorrigeerd.

Overige kosten
Afrekening 1 x per jaar.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarmee de gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,20%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen.

Kasgeldlimiet	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Omvang begroting (lasten)	47.887.149	47.215.449	46.629.720	46.026.525
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	3.926.746	3.871.667	3.823.637	3.774.175
2. Omvang vlottende korte schuld	4.024.349	4.090.517	4.067.811	4.055.691
3. Vlottende middelen				
- contante in kas	2	2	2	2
- tegoeden in rekening-courant	15.717	14.050	14.463	14.515
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	6.230.768	6.563.295	6.274.196	6.633.562
Toets kasgeldlimiet				
- totaal netto-vlottende schuld (2-3)	-2.222.137	-2.486.829	-2.220.849	-2.592.388
- Toegestane kasgeldlimiet	3.926.746	3.871.667	3.823.637	3.774.175
- ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	6.148.884	6.358.496	6.044.486	6.366.563

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. In de onderstaande tabel wordt de renterisiconorm weergegeven. We blijven ruimschoots binnen de norm voor het renterisico.

Renterisiconorm	Jaarverslag 2025	Begroting 2026 bedrag in €	Begroting 2027 bedrag in €	Begroting 2028 bedrag in €	Begroting 2029 bedrag in €	Begroting 2030 bedrag in €
1. Renteherziening op leningen o/g	0	0	0	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508
3. Renterisico (1+2)	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508
Begrotingstotaal	45.843.880	43.400.831	47.887.149	47.215.449	46.629.720	46.026.525
Het bij Min. regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm	9.168.776	8.680.166	9.577.430	9.443.090	9.325.944	9.205.305
Toets renterisiconorm						
- ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	9.127.268	8.638.658	9.535.922	9.401.582	9.284.436	9.163.797

Het EMU-saldo

Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, medeoverheden en sociale fondsen). In het Verdrag van Maastricht (1992) is afgesproken dat het EMU- tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij is gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen wat het EMU-saldo en het EMU-tekort van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (lokale overheid).

In de volgende tabel is de berekening gemaakt van het EMU-saldo.

EMU-saldo	Jaarverslag 2025	Begroting 2026 bedrag in €	Begroting 2027 bedrag in €	Begroting 2028 bedrag in €	Begroting 2029 bedrag in €	Begroting 2030 bedrag in €
1. Exploitatiesaldo	0	0	0	0	0	0
+2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508
-3 Investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0	0
Totaal EMU-saldo	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508	41.508

1.2.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten bestaat uit de salarislasten van alle functionarissen. ISD BOL kent functionarissen in uitvoerende functies, ondersteunende functies en indirecte functies (zie hoofdstuk 2.1.3: tabel met het overzicht van functionarissen).
Onder bedrijfsvoeringskosten wordt ook verstaan het geheel van de zogenaamde SCOPAFIJTH-functies (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve Organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting):
een acroniem voor de ondersteunde processen die een organisatie moet verrichten wil de organisatie op het gebied van de primaire processen goed kunnen functioneren.
Ongeacht de omvang van de werkzaamheden in de primaire processen zal de organisatie de SCOPAFIJTH-functies moeten verrichten, onderhouden en ontwikkelen.
Bedrijfsvoering betekent ook:
sturing en beheersing van primaire en ondersteunende processen in een organisatie om zo de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. ISD BOL zal haar beleid op rechtmatige en doelmatige wijze realiseren en het Dagelijks Bestuur (DB) legt hierover verantwoording af. Het basisuitgangspunt is, dat de organisatie 'in control' is.
We blijven zoeken naar efficiëntere manieren van werken en samenwerken, intern en extern en verdere professionalisering van de organisatie.

Analyse gestuurd werken/datagedreven werken

Burgers zijn het best geholpen wanneer zij zo snel als mogelijk een antwoord hebben op hun vraag of er voor hen een recht bestaat op een bepaalde voorziening én vervolgens snel over de financiële tegemoetkoming beschikken.
Burgers van de BOL-gemeenten kunnen dan ook sinds 2016 een tegemoetkoming op basis van het minimabeleid via de digitale (=via een beveiligde toegang (digid) op de website) en geautomatiseerde (=per ommegaande een beschikking) weg aanvragen. Én bij vastgesteld recht wordt binnen 1 dag de tegemoetkoming betaalbaar wordt gesteld.
Daarna heeft ISD BOL deze ontwikkeling verder doorgetrokken en op dit moment kan via de digitale weg o.a.:

- Een aanvraag worden ingediend voor bijzondere bijstand. Bij een aantal kostensoorten vindt eveneens een automatische afhandeling plaats (en wordt de aanvraag automatisch afgehandeld = betaalbaarstelling binnen 1 werkdag);
- Is er een bewindvoordersportaal ontwikkeld waarin bewindvoerders via een 'eigen' digitaal portaal bepaalde voorzieningen voor hun cliënten aanvragen. Ook hier geldt dat de aanvraag automatisch wordt afgehandeld = betaalbaarstelling binnen 1 werkdag);
- Is er een werkgeversportaal ontwikkeld waarin werkgevers waar burgers aan het werk zijn met ondersteuning van een loonkostensubsidie wijzigingen kunnen doorgeven;
- Is er een portaal voor CMWW en Welsun om aanvragen en wijzigingen m.b.t. statushouders te melden en een portaal voor shelter 045 om aanvragen/wijzigingen door te geven.

De huidige arbeidsmarktsituatie dwingt werkgevers te zoeken naar alternatieven, in te zetten op roboticering en arbeidsbesparende technologie.
Ook ISD BOL wordt 'gedwongen' op een innovatieve manier te kijken naar haar dienstverlening. Waar zijn mogelijkheden om processen verder te digitaliseren en te automatiseren zonder in te boeten op de dienstverlening voor onze cliënten? Maar ook naar interne processen wordt gekeken, kunnen deze efficiënter worden ingericht, kan de inzet van robotisering en slimme technologie ervoor zorgen dat dezelfde werkzaamheden in minimaal hetzelfde tijdsbestek (zo mogelijk sneller) kunnen worden afgedaan met minder of geen inzet van personeel? ISD BOL blijft dan ook versterkt inzetten op digitalisering en automatisering.

Bedrijfsvoeringskosten / salarislasten

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten bestaat uit de salarislasten van alle functionarissen.
De formatie van ISD BOL bestaat uit functionarissen:

- In uitvoerende functies,
- In ondersteunende functies en
- In indirecte functies.

(Hoofdstuk 2.1.2: tabel met het overzicht van functionarissen)
Jaarlijks voert ISD BOL een formatiecalculatie uit. De formatiecalculatie geeft inzicht welke capaciteit in menskracht er nodig is voor de uitvoering van de taken waar ISD BOL voor staat. ISD BOL werkt met werkprocessen. Deze processen bevatten een aantal logisch opeenvolgende stappen, die elk een bepaalde tijdseenheid kosten.
De formatiecalculatie geeft antwoord op de vragen:

- Hoeveel werkprocessen worden er afgehandeld?
- Hoeveel tijd kosten de stappen in het proces? Hoeveel tijd is er dan mee gemoeid om te komen tot een volledige afhandeling van een bepaald proces?
- Wat is de benodigde formatie voor deze werkzaamheden en wat is de huidige formatie?
- Zijn er voldoende medewerkers beschikbaar om de vastgestelde taken uit te voeren?

De optelsom daarvan leidt tot de benodigde formatieomvang voor de afhandeling van processen en voor het uitvoeren van ondersteunende taken bij deze processen.
De bedrijfsvoering van ISD BOL is meer dan alleen het uitvoeren van processen en/of het uitvoeren van aan werkprocessen gerelateerde ondersteunende taken.
Bedrijfsvoering omvat het geheel van de zogenaamde SCOPAFIJTH-functies (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve Organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting). Ongeacht de omvang van de werkzaamheden in de primaire processen zal de organisatie de SCOPAFIJTH-functies ook moeten verrichten. En deze moeten worden onderhouden en ontwikkeld. Wettelijke taken en regelingen zijn hier vaak de grondslag voor. Deze functionarissen zijn terug te vinden in de indirecte functies (Hoofdstuk 2.1.2: tabel met het overzicht van functionarissen).
Zo zal de ontwikkeling op borging van veiligheid en privacy (AVG) ertoe leiden dat er steeds meer maatregelen genomen moeten worden waaruit blijkt dat de vereiste maatregelen genomen zijn door de organisatie (audits). De eisen worden steeds strenger en reiken steeds verder.

De kanteling van archiefbeheer (waarbij de focus lag op het vormen van een dossier na afloop van een proces) naar informatiebeheer (waar het niet meer alleen gaat over archiveren, maar over het betrouwbaar en duurzaam bewaren van alle digitale overheidsinformatie met als doel dat die informatie vindbaar, beschikbaar, toegankelijk, leesbaar en bruikbaar is waar en wanneer dat nodig is) zorgt voor een steeds grotere druk op de inrichting van het informatiebeheer binnen ISD BOL.
De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording brengt ook een extra belasting met zich mee. Met de invoering van deze wetgeving dient het Dagelijks Bestuur vanaf het boekjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording af te leggen, op te nemen in de jaarrekening. Hiermee legt het Dagelijks Bestuur zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving. De accountscontrole ziet toe op de juistheid en volledigheid van de rechtmatigheidsverantwoording.
Ook de steeds verdergaande digitalisering binnen de overheid zal ertoe leiden dat ISD BOL wordt geconfronteerd met toenemende kosten.
Dit alles betekent dat de totale som aan bedrijfsvoeringskosten en salarislasten dan ook niet in gelijke verhouding zal afnemen als de teruggang of toename in werkzaamheden in de primaire processen en ondersteunde taken bij ISD BOL.

Deel 2
Financiële begroting

2.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten

Het meerjarig overzicht van baten en lasten in de begroting geeft een overzicht van alle inkomsten (baten) en uitgaven (lasten) voor de jaren 2027 tot en met 2030.

2.1.1 Cumulatief overzicht

Onderstaand is het cumulatief overzicht weergegeven per programma. De verplichte onderdelen op grond van het BBV zijn tevens opgenomen. Het gaat hierbij om de algemene dekkingsmiddelen, gerealiseerde kosten overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Cumulatief overzicht bedragen in Euro	Begroting 2027 Baten	 Lasten	 Saldo	Begroting 2028 Baten	 Lasten	 Saldo
Bevorderen uitstroom	1.137.378	1.137.378	0	1.137.378	1.137.378	0
Beperken instroom	36.482.309	36.482.309	0	35.878.888	35.878.888	0
Maatschappelijke participatie	3.025.016	3.025.016	0	2.967.816	2.967.816	0
Bedrijfsvoering	69.886	83.723	-13.837	67.396	81.233	-13.837
Projecten	1.880.833	1.880.833	0	1.795.735	1.795.735	0
Subtotaal programma's	**42.595.422**	**42.609.259**	**-13.837**	**41.847.212**	**41.861.049**	**-13.837**
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde kosten Overhead	5.291.727	5.277.890	13.837	5.368.236	5.354.399	13.837
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totale baten en lasten	**47.887.149**	**47.887.149**	**0**	**47.215.449**	**47.215.449**	**0**
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**47.887.149**	**47.887.149**	**0**	**47.215.449**	**47.215.449**	**0**

Cumulatief overzicht bedragen in Euro	Begroting 2029 Baten	 Lasten	 Saldo	Begroting 2030 Baten	 Lasten	 Saldo
Bevorderen uitstroom	1.137.378	1.137.378	0	1.137.378	1.137.378	0
Beperken instroom	35.295.580	35.295.580	0	34.692.160	34.692.160	0
Maatschappelijke participatie	2.911.916	2.911.916	0	2.857.316	2.857.316	0
Bedrijfsvoering	64.905	78.742	-13.837	62.415	76.252	-13.837
Projecten	1.795.735	1.795.735	0	1.795.735	1.795.735	0
Subtotaal programma's	**41.205.514**	**41.219.351**	**-13.837**	**40.545.003**	**40.558.840**	**-13.837**
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde kosten Overhead	5.424.206	5.410.369	13.837	5.481.521	5.467.684	13.837
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totale baten en lasten	**46.629.720**	**46.629.720**	**0**	**46.026.525**	**46.026.525**	**0**
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**46.629.720**	**46.629.720**	**0**	**46.026.525**	**46.026.525**	**0**

Het programma Bedrijfsvoering is in bovenstaande tabel dus over meerdere regels uitgesplitst. Binnen het programma Bedrijfsvoering zitten enkel de kosten voor de accountant en de kosten van treasury (bankkosten en rente lang vreemd vermogen). De overige kosten van bedrijfsvoering zijn opgenomen bij ‘gerealiseerde kosten Overhead’ en ‘onvoorzien’.

In bijlage B “begrote baten en lasten per gemeente” zijn de kerntaken uitgesplitst naar de deelnemende gemeenten.

2.1.2 Toerekening salarissen naar de kerntaken

Sinds de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2017 zijn we verplicht om salarissen zoveel mogelijk direct toe te rekenen aan de desbetreffende beleidsvelden. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het toegerekende bedrag per beleidsveld dat in de hierop volgende hoofdstukken steeds in de financiële tabel is weergegeven.

Systematiek van toerekening

De totale som van salarissen van ISD BOL wordt toegerekend aan alle vier de beleidsvelden. Bij de toerekening worden verschillende verdeelsleutels gebruikt. De overhead (salarissen indirecte functies) komen op het beleidsveld Bedrijfsvoering. De urenverantwoording en gedeeltelijk administratieve ontzorging uit het W-deel gaan rechtstreeks naar het beleidsterrein bevorderen uitstroom. De resterende salarislasten worden verdeeld over de beleidsterreinen bevorderen uitstroom (excl. w-deel), beperken instroom en maatschappelijke participatie naar verhouding van de totale uitgaven op dat beleidsterrein. Onderstaand is in tabelvorm te zien hoe de salarislasten toegerekend worden.

Kostensoort	Toelichting	Toerekening aan	Verdeelsleutel
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent sociaal domein en financieel administratief medewerker (beide gedeeltelijk) en sociaal rechercheur	Producten BUIG en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten BUIG, Ioaw en maatschappelijke participatie
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent sociaal domein, financieel administratief, post en archief en administratieve ondersteuning allemaal gedeeltelijk.	Product Werkdeel (re-integratie)	Urenverantwoording
Salarislasten uitvoerende functies	Functie medewerker administratieve ontzorging gedeeltelijk	Product Werkdeel (re-integratie)	100%
Salarislasten ondersteunende functies	Functies medewerker post & archief (gedeeltelijk), medewerker verhaal & terugvordering, medewerker bezwaar & beroep, coordinator financiële- en administratieve taken en coordinator onboarding	Kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie
Salarislasten indirecte functies	Functies directeur, managementassistente, projectleiders, afdelingshoofd bedrijfsvoering en business intelligence, controller enz.	Beleidsveld bedrijfsvoering	100%

Raming salarissen

In de primitieve begroting 2026 is een totale salarislast van € 6.091.296 opgenomen. Het geraamde salarisbedrag vanaf 2027 bedraagt € 6.457.481. Dit is een verhoging van € 366.185.

Bij de raming van de primitieve begroting 2026 was de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties 2025-2027 nog niet bekend. Dit leidt tot een verhoging van de salarislast met € 502.011 in de primitieve begroting 2027.

De onderstaande punten leiden daarentegen tot een salarisverlaging:

- Naar aanleiding van de bezuinigingsvoorstellen 2025-2026, is 0,5 fte junior afdelingshoofd bezuinigd. Dit leidt tot een verlaging van € 60.260;
- Daarnaast is een voorstel gedaan in de bezuinigingsvoorstellen om 6 maanden na invoering van de aangepaste dienstverlening te evalueren om de telefoondienst met één medewerker minder te bemensen. Dit is akkoord bevonden door het Dagelijks Bestuur in de vergadering op 1 oktober 2025. Dit leidt tot het afschalen van de formatie met 0,63 fte FAO (Financiële administratieve ondersteuning), verlaging is € 48.058;
- Budget van de stagevergoedingen is verlaagd met €15.000;
- Diverse personele ontwikkelingen leidt tot een verlaging van € 12.508.

Toegerekend bedrag salarissen per beleidsveld

In de volgende tabel is weergegeven hoe de totale salarislasten verdeeld zijn over de vier beleidsvelden. Deze verdeling is exclusief de urenverantwoording uit het W-deel, deze gaan namelijk rechtstreeks naar het beleidsterrein Bevorderen uitstroom. Ter volledigheid zijn deze wel in de regel onder de tabel opgenomen.

ISD BOL	werkelijk 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
salariskosten bedrijfsvoering	2.449.600	2.445.403	2.603.067	2.603.067	2.603.067	2.603.067
salariskosten bevorderen uitstroom	21.368	15.326	15.169	15.169	15.169	15.169
salariskosten beperken instroom	2.714.498	2.954.979	3.123.507	3.123.507	3.123.507	3.123.507
salariskosten maatschappelijke participatie	240.904	251.522	258.993	258.993	258.993	258.993
totaal kosten	**5.426.369**	**5.667.231**	**6.000.735**	**6.000.735**	**6.000.735**	**6.000.735**
-Reeds toegewezen in W-deel	437.972	424.066	456.745	456.745	456.745	456.745
Totale salariskosten	**5.864.341**	**6.091.296**	**6.457.481**	**6.457.481**	**6.457.481**	**6.457.481**

In de onderstaande tabellen zijn de totale salariskosten verdeeld over de 2 gemeenten.

Brunssum	werkelijk 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
salariskosten bedrijfsvoering	1.014.006	1.014.599	1.076.045	1.076.045	1.076.045	1.076.045
salariskosten bevorderen uitstroom	8.845	6.359	6.270	6.270	6.270	6.270
salariskosten beperken instroom	1.123.660	1.226.022	1.291.182	1.291.182	1.291.182	1.291.182
salariskosten maatschappelijke participatie	99.721	104.357	107.061	107.061	107.061	107.061
totaal kosten	**2.246.232**	**2.351.337**	**2.480.559**	**2.480.559**	**2.480.559**	**2.480.559**
- Reeds toegewezen in W-deel	167.802	159.504	171.149	171.149	171.149	171.149
- administratieve ontzorging BB	40.409	39.626	42.719	42.719	42.719	42.719
Totale salariskosten	**2.454.444**	**2.550.467**	**2.694.426**	**2.694.426**	**2.694.426**	**2.694.426**

Landgraaf	werkelijk 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
salariskosten bedrijfsvoering	1.435.594	1.430.804	1.527.022	1.527.022	1.527.022	1.527.022
salariskosten bevorderen uitstroom	12.523	8.967	8.898	8.898	8.898	8.898
salariskosten beperken instroom	1.590.838	1.728.957	1.832.325	1.832.325	1.832.325	1.832.325
salariskosten maatschappelijke participatie	141.182	147.166	151.931	151.931	151.931	151.931
totaal kosten	**3.180.137**	**3.315.894**	**3.520.177**	**3.520.177**	**3.520.177**	**3.520.177**
-Reeds toegewezen in W-deel	229.760	224.936	242.878	242.878	242.878	242.878
Totale salariskosten	**3.409.898**	**3.540.830**	**3.763.055**	**3.763.055**	**3.763.055**	**3.763.055**

2.1.3 Kerntaak: bevorderen uitstroom

Dit programma omvat alles wat samenhangt met de bevordering dat iedereen meedoet naar vermogen, bij voorkeur door betaald werk. Daar waar dat niet mogelijk is, wordt ingezet op professionele diagnose waarmee de cliënten een passend (vervolg)traject wordt aangeboden. In onderstaande tabellen zijn de geraamd baten en lasten weergegeven.

bevorderen uitstroom

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Participatiewet re-integratiedeel				
Brunssum				
re-integratie	253.395	253.395	253.395	253.395
Administratieve ontzorging BB	42.719	42.719	42.719	42.719
Salarissen en sociale lasten	171.149	171.149	171.149	171.149
Landgraaf				
re-integratie	250.069	250.069	250.069	250.069
Salarissen en sociale lasten	242.878	242.878	242.878	242.878
Kinderopvang				
Brunssum	**62.270**	**62.270**	**62.270**	**62.270**
Kinderopvang re-integratie	6.000	6.000	6.000	6.000
Kinderopvang sociaal medische indicatie	50.000	50.000	50.000	50.000
Salarissen en sociale lasten	6.270	6.270	6.270	6.270
Landgraaf	**114.898**	**114.898**	**114.898**	**114.898**
Kinderopvang re-integratie	6.000	6.000	6.000	6.000
Kinderopvang sociaal medische indicatie	100.000	100.000	100.000	100.000
Salarissen en sociale lasten	8.898	8.898	8.898	8.898
totaal	**1.137.378**	**1.137.378**	**1.137.378**	**1.137.378**

bevorderen uitstroom

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Participatiewet re-integratiedeel				
Brunssum	**467.262**	**467.262**	**467.262**	**467.262**
Bijdrage gemeente programmakosten	253.395	253.395	253.395	253.395
Administratieve ontzorging BB	42.719	42.719	42.719	42.719
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	171.149	171.149	171.149	171.149
Landgraaf	**492.947**	**492.947**	**492.947**	**492.947**
Bijdrage gemeente programmakosten	250.069	250.069	250.069	250.069
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	242.878	242.878	242.878	242.878
Kinderopvang				
Brunssum	**62.270**	**62.270**	**62.270**	**62.270**
Bijdrage gemeente programmakosten	56.000	56.000	56.000	56.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	6.270	6.270	6.270	6.270
Landgraaf	**114.898**	**114.898**	**114.898**	**114.898**
Bijdrage gemeente programmakosten	106.000	106.000	106.000	106.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	8.898	8.898	8.898	8.898
totaal	**1.137.378**	**1.137.378**	**1.137.378**	**1.137.378**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.1.4 Kerntaak: beperken instroom

Dit programma omvat alle uitkeringen aan bijstandsgerechtigden. Daarbij is het streven dat alleen die mensen een beroep op een uitkering kunnen doen die ook daadwerkelijk deze ondersteuning nodig hebben (tegenhouden aan de poort). Handhaving van wetten en regels en het intensief bestrijden van fraude is hierbij een belangrijk speerpunt. Het interventieteam ondersteunt dit door complexe situaties vroegtijdig te beoordelen en gericht maatwerk toe te passen. In onderstaande tabellen zijn de geraamd baten en lasten weergegeven.

beperken van de instroom

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
BUIG inkomensdeel				
Brunssum	**15.375.143**	**15.133.775**	**14.892.406**	**14.651.038**
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrage	7.000	7.000	7.000	7.000
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	23.000	23.000	23.000	23.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	31.000	31.000	31.000	31.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	2.000	2.000	2.000	2.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	4.000	4.000	4.000	4.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	6.000	6.000	6.000	6.000
Periodieke uitkeringen PW	12.691.961	12.450.593	12.209.224	11.967.856
Periodieke uitkeringen IOAW	285.000	285.000	285.000	285.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	124.000	124.000	124.000	124.000
Loonkostensubsidie	900.000	900.000	900.000	900.000
Salarissen en sociale lasten	1.291.182	1.291.182	1.291.182	1.291.182
Landgraaf	**21.057.166**	**20.695.113**	**20.353.174**	**19.991.122**
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrage	23.000	23.000	23.000	23.000
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	11.000	11.000	11.000	11.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	32.000	32.000	32.000	32.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	6.000	6.000	6.000	6.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	2.000	2.000	2.000	2.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	18.000	18.000	18.000	18.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	10.000	10.000	10.000	10.000
Periodieke uitkeringen PW	17.961.841	17.599.788	17.257.849	16.895.797
Periodieke uitkeringen IOAW	332.000	332.000	332.000	332.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	59.000	59.000	59.000	59.000
Loonkostensubsidie	770.000	770.000	770.000	770.000
Salarissen en sociale lasten	1.832.325	1.832.325	1.832.325	1.832.325
Overig				
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	50.000	50.000	50.000	50.000
totaal	**36.482.309**	**35.878.888**	**35.295.580**	**34.692.160**

beperken van de instroom

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
BUIG inkomensdeel				
Brunssum	**15.375.143**	**15.133.775**	**14.892.406**	**14.651.038**
Debiteurenontvangsten Bbz	4.000	4.000	4.000	4.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	3.000	3.000	3.000	3.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	23.000	23.000	23.000	23.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Debiteurenontvangsten Pw	193.000	193.000	193.000	193.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	13.686.317	13.686.317	13.686.317	13.686.317
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	164.644	-76.724	-318.093	-559.461
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.291.182	1.291.182	1.291.182	1.291.182
Landgraaf	**21.057.166**	**20.695.113**	**20.353.174**	**19.991.122**
Debiteurenontvangsten Bbz	14.000	14.000	14.000	14.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	9.000	9.000	9.000	9.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	32.000	32.000	32.000	32.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten	11.000	11.000	11.000	11.000
Debiteurenontvangsten Pw	427.000	427.000	427.000	427.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	17.754.145	17.754.145	17.754.145	17.754.145
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	977.696	615.643	273.704	-88.348
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.832.325	1.832.325	1.832.325	1.832.325
Overig	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid B	20.669	20.669	20.669	20.669
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid L	29.331	29.331	29.331	29.331
totaal	**36.482.309**	**35.878.888**	**35.295.580**	**34.692.160**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.1.5 Kerntaak: maatschappelijke participatie

Dit programma omvat het minimabeleid en de bijzondere bijstand dat als instrument wordt ingezet om financiële belemmeringen weg te nemen die bestaan voor participatie in de samenleving. Dit laatste wordt nagestreefd omdat dit mensen perspectief geeft en bijdraagt aan het functioneren en de kwaliteit van de stad/wijk. In onderstaande tabellen zijn de geraamde baten en lasten weergegeven.

maatschappelijke participatie

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Bijzondere bijstand				
Brunssum	**1.248.361**	**1.224.661**	**1.201.361**	**1.178.661**
Medische keuringen	0	0	0	0
Directe levensbehoeften (a)	59.700	58.500	57.300	56.100
Voorzieningen voor het huishouden (b)	0	0	0	0
Kosten inrichting/huisraad (c)	1.700	1.600	1.500	1.400
Inrichtingskosten statushouders (c)	8.100	7.900	7.700	7.500
Overige voorzieningen voor wonen (c)	10.600	10.300	10.000	9.800
Peuteropvang (d)	700	600	500	400
Overige voorzieningen voor opvang (d)	3.600	3.500	3.400	3.300
Vervoerskosten en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	21.200	20.700	20.200	19.700
Rechtsbijstand (f)	28.700	28.100	27.500	26.900
Overige kosten financiële transacties (f)	1.500	1.400	1.300	1.200
Medische dienstverlening (h)	2.900	2.800	2.700	2.600
Individuele inkomenstoeslag (k)	209.300	205.100	200.900	196.800
Maatschappelijke participatie (j)	160.900	157.600	154.400	151.300
Bewindvoering (e)	554.900	543.800	532.900	522.200
Budgetbeheer (e)	5.300	5.100	4.900	4.800
VGZ-bijdrage (m)	70.900	69.400	68.000	66.600
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	1.300	1.200	1.100	1.000
Salarissen en sociale lasten	107.061	107.061	107.061	107.061
Landgraaf	**1.772.131**	**1.738.631**	**1.706.031**	**1.674.131**
Medische keuringen	4.400	4.300	4.200	4.100
Directe levensbehoeften (a)	114.700	112.400	110.100	107.800
Voorzieningen voor het huishouden (b)	1.000	900	800	700
Kosten inrichting/huisraad (c)	2.100	2.000	1.900	1.800
Inrichtingskosten statushouders (c)	15.500	15.100	14.700	14.400
Overige voorzieningen voor wonen (c)	36.000	35.200	34.400	33.700
Peuteropvang (d)	600	500	400	300
Overige voorzieningen voor opvang (d)	0	0	0	0
Vervoerskosten en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	20.200	19.700	19.300	18.900
Rechtsbijstand (f)	50.300	49.200	48.200	47.200
Overige kosten financiële transacties (f)	600	500	400	300
Medische dienstverlening (h)	8.100	7.900	7.700	7.500
Individuele inkomenstoeslag (k)	302.900	296.800	290.800	284.900
Maatschappelijke participatie (j)	187.400	183.600	179.900	176.300
Bewindvoering (e)	811.300	795.000	779.100	763.500
Budgetbeheer (e)	4.500	4.400	4.300	4.200
VGZ-bijdrage (m)	60.200	58.900	57.700	56.500
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	400	300	200	100
Salarissen en sociale lasten	151.931	151.931	151.931	151.931
Overige kosten				
Minima-effectrapportage	0	0	0	0
Klanttevredenheidsonderzoek (Landgraaf)	4.523	4.523	4.523	4.523
totaal	**3.025.016**	**2.967.816**	**2.911.916**	**2.857.316**

maatschappelijke participatie

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Bijzondere bijstand				
Brunssum	**1.248.361**	**1.224.661**	**1.201.361**	**1.178.661**
Debiteurenontvangsten	28.000	28.000	28.000	28.000
Bijdrage gemeente programmakosten	1.113.300	1.089.600	1.066.300	1.043.600
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	107.061	107.061	107.061	107.061
Landgraaf	**1.772.131**	**1.738.631**	**1.706.031**	**1.674.131**
Debiteurenontvangsten	40.000	40.000	40.000	40.000
Bijdrage gemeente programmakosten	1.580.200	1.546.700	1.514.100	1.482.200
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	151.931	151.931	151.931	151.931
Overige kosten				
Bijdrage minima-effectrapportage	0	0	0	0
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek	4.523	4.523	4.523	4.523
totaal	**3.025.016**	**2.967.816**	**2.911.916**	**2.857.316**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.1.6 Bedrijfsvoeringskosten

Dit programma omvat alle lasten en baten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het zijn de bedrijfsvoeringskosten die niet direct aan een kerntaak kunnen worden toegerekend. In onderstaande tabellen zijn de geraamde baten en lasten weergegeven.

bedrijfsvoering

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
bedrijfsvoering				
Salariskosten	2.603.067	2.603.067	2.603.067	2.603.067
Overige personeelskosten	254.278	280.420	284.808	289.296
Inhuur en uitzendkrachten	0	0	0	0
Huisvestings- en kantoorkosten	866.246	882.037	898.249	914.890
Automatisering	1.339.799	1.370.614	1.402.138	1.434.387
Representatie	7.880	8.061	8.246	8.436
Communicatie en promotiekosten	5.000	5.000	5.000	5.000
Vakliteratuur	63.985	65.456	66.962	68.502
Accountantskosten	42.864	42.864	42.864	42.864
Advieskosten	71.977	73.633	75.326	77.059
Algemene kosten	65.658	66.110	66.573	67.046
Treasury	40.859	38.369	35.878	33.388
Overige baten en lasten	0	0	0	0
totaal	**5.361.613**	**5.435.632**	**5.489.112**	**5.543.936**

bedrijfsvoering

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
bedrijfsvoering				
Salarisbaten	49.128	49.128	49.128	49.128
Huisvestings- en kantoorkosten	71.394	68.904	66.413	63.923
Algemene kosten	**25.000**	**25.000**	**25.000**	**25.000**
bijdrage van gemeente Brunssum	10.334	10.334	10.334	10.334
bijdrage van gemeente Landgraaf	14.666	14.666	14.666	14.666
Treasury	69.886	67.396	64.905	62.415
Overige baten en lasten	**5.146.205**	**5.225.205**	**5.283.665**	**5.343.471**
bijdrage van gemeente Brunssum	2.118.115	2.150.560	2.174.509	2.199.010
bijdrage van gemeente Landgraaf	3.028.090	3.074.645	3.109.156	3.144.461
totaal	**5.361.613**	**5.435.632**	**5.489.112**	**5.543.936**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.1.7 Projecten

Dit programma omvat alle lasten en baten van projecten die ISD BOL op verzoek uitvoert voor de deelnemende gemeenten. In onderstaande tabellen zijn de geraamde baten en lasten weergegeven.

Projecten **Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030**				**lasten**
omschrijving bedragen in Euro	**raming 2027**	**raming 2028**	**raming 2029**	**raming 2030**
Projecten				
Bijdrage eigen risico ZVW Brunssum	96.459	96.459	96.459	96.459
Bijdrage eigen risico ZVW Landgraaf	48.684	48.684	48.684	48.684
Mantelzorgcompliment Landgraaf	80.060	80.060	80.060	80.060
Project vroegsignalering WSG	47.636	47.636	47.636	47.636
Project bieb abonnement regeling	2.208	2.208	2.208	2.208
Voorzieningenwijzer	20.571	20.571	20.571	20.571
Project wet inburgering	888.999	888.999	888.999	888.999
Project leefgeld Oekraine	584.955	584.955	584.955	584.955
Project kinderopvangtoeslagaffaire	640	0	0	0
Project alleenverdienersproblematiek	84.458	0	0	0
Project Participatiewet in balans	20.163	20.163	20.163	20.163
Project monitoring regionale werkhubs	6.000	6.000	6.000	6.000
totaal	**1.880.833**	**1.795.735**	**1.795.735**	**1.795.735**

Projecten

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Projecten				
Brunssum	**817.831**	**783.335**	**783.335**	**783.335**
Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum	96.459	96.459	96.459	96.459
Project vroegsignalering WSG	23.807	23.807	23.807	23.807
Project bieb abonnement regeling	1.311	1.311	1.311	1.311
Voorzieningenwijzer	5.411	5.411	5.411	5.411
Project wet inburgering	533.491	533.491	533.491	533.491
Project leefgeld Oekraine	114.515	114.515	114.515	114.515
Project alleenverdienersproblematiek	34.497	0	0	0
Project Participatiewet in balans	8.342	8.342	8.342	8.342
Landgraaf	**1.047.252**	**996.650**	**996.650**	**996.650**
Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Landgraaf	48.684	48.684	48.684	48.684
Mantelzorgcompliment Landgraaf	80.060	80.060	80.060	80.060
Project vroegsignalering WSG	23.830	23.830	23.830	23.830
Voorzieningenwijzer	5.411	5.411	5.411	5.411
Project wet inburgering	355.509	355.509	355.509	355.509
Project leefgeld Oekraine	470.440	470.440	470.440	470.440
Project kinderopvangtoeslagaffaire	640	0	0	0
Project alleenverdienersproblematiek	49.961	0	0	0
Project bieb abonnement regeling	897	897	897	897
Project Participatiewet in balans	11.821	11.821	11.821	11.821
Overig	**15.750**	**15.750**	**15.750**	**15.750**
Bijdrage woningcorporaties voorzieningenwijzer	9.750	9.750	9.750	9.750
bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg	6.000	6.000	6.000	6.000
totaal	**1.880.833**	**1.795.735**	**1.795.735**	**1.795.735**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Op grond van het BBV wordt onderstaand een overzicht gegeven van alle gerealiseerde baten en lasten, maar nu onderverdeeld in de voorgeschreven taakvelden.

Taakveld bedragen in Euro	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
0.1 Bestuur	42.864	42.864	42.864	42.864
0.4 Overhead	5.277.890	5.354.399	5.410.369	5.467.684
0.5 Treasury	40.859	38.369	35.878	33.388
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0
2,5 Openbaar vervoer	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	40.422.743	39.677.024	39.037.816	38.379.796
6.5 Arbeidsparticipatie	2.102.793	2.102.793	2.102.793	2.102.793
Totale lasten per taakveld	**47.887.149**	**47.215.449**	**46.629.720**	**46.026.525**

2.2.1 Overzicht incidentele baten en lasten

Totaaloverzicht bedragen in euro	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bevorderen uitstroom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beperken instroom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maatschappelijke participatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Door de notitie incidentele baten en lasten 2024 en 2025 zijn nieuwe financiële kaders vastgesteld voor de verwerking van incidentele baten en lasten. De aard van de baten en lasten betekent in het kader van deze notitie dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt.

In het algemeen geldt dat bij de uitvoering van structurele taken de daarvoor structurele baten en lasten worden geraamd in de begroting. Structurele baten en lasten zijn baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn. De hoogte van de structurele baten en lasten jaarlijks kan fluctueren.

Incidentele baten en lasten betreffen posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

Bij ISD BOL zijn enkel de projecten binnen het programma Projecten die hieronder kunnen vallen. Op dit moment is er alleen sprake van structurele projecten.

2.3 Geprognosticeerde balans

In dit hoofdstuk is de geprognosticeerde balans opgenomen. In de eerste kolom cijfers zijn de balansstanden opgenomen zoals die in de jaarrekening 2025 zijn opgenomen. Daarnaast zijn de geprognosticeerde balansstanden per einde boekjaar opgenomen.

balans per 31 december

Activa	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenr. 2028	Meerjarenr. 2029	Meerjarenr. 2030
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	**539.611**	**498.103**	**456.595**	**415.087**	**373.579**	**332.071**
- investeringen met een economisch nut	539.611	498.103	456.595	415.087	373.579	332.071
Totaal vaste activa	539.611	498.103	456.595	415.087	373.579	332.071
Vlottende Activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**7.949.192**	**6.150.358**	**6.230.768**	**6.563.295**	**6.274.196**	**6.633.562**
- vorderingen op openbare lichamen	1.846.731	1.659.163	1.877.677	1.971.879	1.708.282	1.812.747
- rijksschatkist met een rentetypische looptijd <1 jaar	6.102.461	4.491.195	4.353.090	4.591.416	4.565.913	4.820.815
- overige vorderingen						
Liquide middelen	**14.187**	**14.162**	**15.719**	**14.051**	**14.465**	**14.517**
-kassaldi	2	2	2	2	2	2
-banksaldi	14.186	14.160	15.717	14.050	14.463	14.515
Overlopende Activa	**499.280**	**1.342.676**	**1.502.947**	**1.443.029**	**1.579.175**	**1.266.680**
- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	499.280	1.342.676	1.502.947	1.443.029	1.579.175	1.266.680
Totaal vlottende activa	8.462.660	7.507.195	7.749.434	8.020.376	7.867.835	7.914.758
Totaal generaal	**9.002.271**	**8.005.298**	**8.206.029**	**8.435.463**	**8.241.414**	**8.246.829**

balans per 31 december

Passiva	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenr. 2028	Meerjarenr. 2029	Meerjarenr. 2030
Vaste Passiva						
Eigen vermogen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Voorzieningen	**38.121**	**41.121**	**19.768**	**20.268**	**20.768**	**21.268**
-Verlofsparen	38.121,20	41.121	19.768	20.268	20.768	21.268
Vaste schulden met looptijd van 1 jr of langer	**539.611**	**498.103**	**456.595**	**415.087**	**373.579**	**332.071**
- onderhandse lening van een openbaar lichaam	539.611	498.103	456.595	415.087	373.579	332.071
Totaal vaste passiva	577.732	539.224	476.362	435.354	394.346	353.338
Vlottende Passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	**4.214.850**	**3.880.927**	**4.024.349**	**4.090.517**	**4.067.811**	**4.055.691**
- overige schulden	4.214.850	3.880.927	4.024.349	4.090.517	4.067.811	4.055.691
Overlopende Passiva	**4.209.689**	**3.585.146**	**3.705.317**	**3.909.591**	**3.779.256**	**3.837.800**
- overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	4.209.689	3.585.146	3.705.317	3.909.591	3.779.256	3.837.800
Totaal vlottende passiva	8.424.539	7.466.073	7.729.666	8.000.108	7.847.068	7.893.491
Totaal generaal	**9.002.271**	**8.005.298**	**8.206.029**	**8.435.463**	**8.241.414**	**8.246.829**

Deel 3
Bijlagen

A. Verdeling kosten

Voor de verdeling van de kosten vanaf 2027 van ISD BOL over de 2 gemeenten worden verschillende rekenmethoden gebruikt. Ten eerste zijn er kosten die direct aan een gemeente zijn toe te wijzen. Deze worden niet verdeeld. Ten tweede zijn er indirecte kosten. Deze worden met een verdeelsleutel verdeeld. Onderstaand een toelichting hierop.

Direct toe te wijzen kosten

Conform artikel 22 lid 3 van de GR worden bij direct aan de gemeente toe te wijzen kosten niet de verdeelsleutel toegepast. De direct toe te rekenen kosten zijn:

- kosten Burgerhoes worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend;
- kapitaallasten van de renovatie hoogbouw Brunssum komen volledig ten laste van de gemeente Brunssum;
- toerekeningen aan het w-deel;
- kosten bezwaar en beroep.

Indirecte kosten middels de verdeelsleutel

De indirect aan een gemeente toe te rekenen kosten betreffen die kosten, die niet rechtstreeks ten behoeve van een gemeente zijn gemaakt en die derhalve slechts via een verdeelsleutel zijn toe te rekenen aan de betreffende gemeenten. Het betreft hier beheerskosten zoals organisatielasten, huisvestingslasten, etc.. De salarislasten zijn hierbij uitgezonderd, deze worden verdeeld met een meervoudige beoordeling die toegelicht is in hoofdstuk 2.1.2.

Voor de begroting 2027 en volgende jaren is de toegepaste verdeelsleutel de verhouding van de cliëntaantallen per 31-12-2025 (T-2).

gemeente	cliënten 31-12-2025	%
B	649	41,34%
L	921	58,66%
totaal	**1.570**	**100%**

B. Gerealiseerde baten en lasten per gemeente

totaaloverzicht baten en lasten Brunssum

bedragen in Euro

beleidsveld	2027		2028		2029		2030	
	Brunssum		Brunssum		Brunssum		Brunssum	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom								
Werkdeel PW								
lasten								
- uitgaven trajecten	253.395		253.395		253.395		253.395	
- administratieve ontzorging BB	42.719		42.719		42.719		42.719	
- uitgaven urenverantwoording	171.149		171.149		171.149		171.149	
baten								
- bijdrage gemeente		253.395		253.395		253.395		253.395
- administratieve ontzorging BB		42.719		42.719		42.719		42.719
- bijdrage salarissen en sociale lasten		171.149		171.149		171.149		171.149
Wet kinderopvang								
lasten								
- uitgaven	56.000		56.000		56.000		56.000	
- salarissen en sociale lasten	6.270		6.270		6.270		6.270	
baten								
- bijdrage gemeente		56.000		56.000		56.000		56.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		6.270		6.270		6.270		6.270
totaal bevorderen uitstroom	**529.533**	**529.533**	**529.533**	**529.533**	**529.533**	**529.533**	**529.533**	**529.533**
beperken instroom								
Gebundelde uitkering								
lasten								
- uitkeringen Bbz	50.000		50.000		50.000		50.000	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	10.000		10.000		10.000		10.000	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	23.000		23.000		23.000		23.000	
- periodieke uitkeringen PW	12.691.961		12.450.593		12.209.224		11.967.856	
- periodieke uitkeringen IOAW	285.000		285.000		285.000		285.000	
- periodieke uitkeringen IOAZ	124.000		124.000		124.000		124.000	
- loonkostensubsidie	900.000		900.000		900.000		900.000	
- salarissen en sociale lasten	1.291.182		1.291.182		1.291.182		1.291.182	
baten								
- debiteurenopbrengsten		197.000		197.000		197.000		197.000
- bijdrage uitbestede onderzoekskosten		3.000		3.000		3.000		3.000
- eigen aandeel programmakosten Bbz		23.000		23.000		23.000		23.000
- Bbz uitbestede apparaatskosten		10.000		10.000		10.000		10.000
- rijksvergoeding programmakosten		13.686.317		13.686.317		13.686.317		13.686.317
- eigen aandeel programmakosten		164.644		-76.724		-318.093		-559.461
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.291.182		1.291.182		1.291.182		1.291.182
Overige								
lasten onderzoek rechtmatigheid								
- uitgaven	20.669		20.669		20.669		20.669	
baten								
-bijdrage gemeente		20.669		20.669		20.669		20.669
totaal beperken instroom	**15.395.812**	**15.395.812**	**15.154.444**	**15.154.444**	**14.913.075**	**14.913.075**	**14.671.707**	**14.671.707**
maatschappelijke participatie								
Bijzondere bijstand								
lasten								
- uitgaven	1.141.300		1.117.600		1.094.300		1.071.600	
- salarissen en sociale lasten	107.061		107.061		107.061		107.061	
baten								
- debiteurenopbrengsten		28.000		28.000		28.000		28.000
- bijdrage gemeente		1.113.300		1.089.600		1.066.300		1.043.600
- bijdrage salarissen en sociale lasten		107.061		107.061		107.061		107.061
Overig								
- minima-effectrapportage	0		0		0		0	
- klanttevredenheidonderzoek	2.060		2.060		2.060		2.060	
baten								
- bijdrage gemeente		2.060		2.060		2.060		2.060
totaal maatschappelijke participatie	**1.250.421**	**1.250.421**	**1.226.721**	**1.226.721**	**1.203.421**	**1.203.421**	**1.180.721**	**1.180.721**
bedrijfsvoering								
lasten								
- bedrijfsvoering	1.042.070		1.074.515		1.098.464		1.122.965	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	10.334		10.334		10.334		10.334	
- salarissen en sociale lasten	1.076.045		1.076.045		1.076.045		1.076.045	
baten								
- bijdrage gemeente		1.052.404		1.084.849		1.108.799		1.133.299
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.076.045		1.076.045		1.076.045		1.076.045
totaal bedrijfsvoering	**2.128.449**	**2.128.449**	**2.160.894**	**2.160.894**	**2.184.844**	**2.184.844**	**2.209.344**	**2.209.344**
totaal								
lasten								
- uitgaven	16.609.789		16.377.166		16.136.446		15.896.879	
- salarissen en sociale lasten	2.694.426		2.694.426		2.694.426		2.694.426	
baten								
- budget Rijk		13.686.317		13.686.317		13.686.317		13.686.317
- bijdrage gemeente		2.698.472		2.465.849		2.225.129		1.985.562
- debiteurenopbrengsten		225.000		225.000		225.000		225.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		2.694.426		2.694.426		2.694.426		2.694.426
totaal generaal	**19.304.215**	**19.304.215**	**19.071.592**	**19.071.592**	**18.830.872**	**18.830.872**	**18.591.305**	**18.591.305**

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

totaaloverzicht baten en lasten Landgraaf

bedragen in Euro

beleidsveld	2027 Landgraaf lasten	2027 Landgraaf baten	2028 Landgraaf lasten	2028 Landgraaf baten	2029 Landgraaf lasten	2029 Landgraaf baten	2030 Landgraaf lasten	2030 Landgraaf baten
bevorderen uitstroom								
Werkdeel PW								
lasten								
- uitgaven trajecten	250.069		250.069		250.069		250.069	
- uitgaven urenverantwoording	242.878		242.878		242.878		242.878	
baten								
- bijdrage gemeente		250.069		250.069		250.069		250.069
- bijdrage salarissen en sociale lasten		242.878		242.878		242.878		242.878
Wet kinderopvang								
lasten								
- uitgaven	106.000		106.000		106.000		106.000	
- salarissen en sociale lasten	8.898		8.898		8.898		8.898	
baten								
- bijdrage gemeente		106.000		106.000		106.000		106.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		8.898		8.898		8.898		8.898
totaal bevorderen uitstroom	**607.845**	**607.845**	**607.845**	**607.845**	**607.845**	**607.845**	**607.845**	**607.845**
beperken instroom								
Gebundelde uitkering								
lasten								
- uitkeringen Bbz	59.000		59.000		59.000		59.000	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	11.000		11.000		11.000		11.000	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	32.000		32.000		32.000		32.000	
- periodieke uitkeringen PW	17.961.841		17.599.788		17.257.849		16.895.797	
- periodieke uitkeringen IOAW	332.000		332.000		332.000		332.000	
- periodieke uitkeringen IOAZ	59.000		59.000		59.000		59.000	
- loonkostensubsidie	770.000		770.000		770.000		770.000	
- salarissen en sociale lasten	1.832.325		1.832.325		1.832.325		1.832.325	
baten								
- debiteurenopbrengsten		441.000		441.000		441.000		441.000
- bijdrage uitbestede onderzoekskosten		9.000		9.000		9.000		9.000
- eigen aandeel programmakosten Bbz		32.000		32.000		32.000		32.000
- Bbz uitbestede apparaatskosten		11.000		11.000		11.000		11.000
- rijksvergoeding programmakosten		17.754.145		17.754.145		17.754.145		17.754.145
- eigen aandeel programmakosten		977.696		615.643		273.704		-88.348
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.832.325		1.832.325		1.832.325		1.832.325
Overige								
lasten onderzoek rechtmatigheid								
- uitgaven	29.331		29.331		29.331		29.331	
baten								
-bijdrage gemeente		29.331		29.331		29.331		29.331
totaal beperken instroom	**21.086.497**	**21.086.497**	**20.724.444**	**20.724.444**	**20.382.505**	**20.382.505**	**20.020.453**	**20.020.453**
maatschappelijke participatie								
Bijzondere bijstand								
lasten								
- uitgaven	1.620.200		1.586.700		1.554.100		1.522.200	
- salarissen en sociale lasten	151.931		151.931		151.931		151.931	
baten								
- debiteurenopbrengsten		40.000		40.000		40.000		40.000
- bijdrage gemeente		1.580.200		1.546.700		1.514.100		1.482.200
- bijdrage salarissen en sociale lasten		151.931		151.931		151.931		151.931
Overig								
- minima-effectrapportage	0		0		0		0	
- klanttevredenheidsonderzoek	2.463		2.463		2.463		2.463	
baten								
- bijdrage gemeente		2.463		2.463		2.463		2.463
totaal maatschappelijke participatie	**1.774.595**	**1.774.595**	**1.741.095**	**1.741.095**	**1.708.495**	**1.708.495**	**1.676.595**	**1.676.595**
bedrijfsvoering								
lasten								
- bedrijfsvoering	1.501.068		1.547.623		1.582.134		1.617.439	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	14.666		14.666		14.666		14.666	
- salarissen en sociale lasten	1.527.022		1.527.022		1.527.022		1.527.022	
baten								
- bijdrage gemeente		1.515.734		1.562.289		1.596.800		1.632.104
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.527.022		1.527.022		1.527.022		1.527.022
totaal bedrijfsvoering	**3.042.756**	**3.042.756**	**3.089.311**	**3.089.311**	**3.123.822**	**3.123.822**	**3.159.126**	**3.159.126**
totaal								
lasten								
- uitgaven	22.748.638		22.399.640		22.059.612		21.700.965	
- salarissen en sociale lasten	3.763.055		3.763.055		3.763.055		3.763.055	
baten								
- budget Rijk		17.754.145		17.754.145		17.754.145		17.754.145
- bijdrage gemeente		4.513.493		4.164.495		3.824.467		3.465.820
- debiteurenopbrengsten		481.000		481.000		481.000		481.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		3.763.055		3.763.055		3.763.055		3.763.055
totaal generaal	**26.511.693**	**26.511.693**	**26.162.695**	**26.162.695**	**25.822.667**	**25.822.667**	**25.464.019**	**25.464.019**

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

C. Beleidsindicatoren

Het BBV schrijft voor dat een vaste set aan beleidsindicatoren in de jaarstukken moet worden opgenomen met daarbij de verplichte bronnen. ISD BOL voert de Participatiewet, IOAW en IOAZ uit. De volgende verplichte beleidsindicatoren zijn van belang:

Banen

Eenheid = aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar

	aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar
Brunssum	409,4
Landgraaf	463,8
Nederland	726,4

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreft zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA – bewerking ABF Research

Kinderen in een uitkeringsgezin

Eenheid = % kinderen tot 18 jaar

	% kinderen in armoede
Brunssum	7,0%
Landgraaf	8,0%
Nederland	6,0%

Het gaat om minderjarige kinderen waarvan de ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering Ontvangen en kinderen die zelf een bijstandsuitkering ontvangen.

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Jeugdmonitor

Netto arbeidsparticipatie

Eenheid = % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking

	Netto arbeidsparticipatie
Brunssum	66,7%
Landgraaf	65,5%
Nederland	73,2%

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking.

Periode: jaar 2024 / Bron CBS Arbeidsdeelname

Werkloze jongeren

Eenheid = % 16 t/m 22-jarigen

	% jeugdwerkloosheid
Brunssum	2,0%
Landgraaf	3,0%
Nederland	2,0%

Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Jeugdmonitor

Personen met een bijstandsuitkering

Eenheid = Aantal per 1.000 inwoners

	Personen met bijstandsuitkeringen (per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder)
Brunssum	32
Landgraaf	33
Nederland	28

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet. De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling (de elders verzorgden), dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Periode: jaar 2025 / Bron: CBS Personen met een bijstandsuitkering naar soort uitkering

Lopende re-integratievoorzieningen

Eenheid = Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 74 jaar

	Aantal re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot 74 jaar)
Brunssum	19,0
Landgraaf	14,9
Nederland	13,5

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet.

Periode: t/m tweede kwartaal 2025 / Bron: CBS Personen met lopende re-integratie-/ participatievoorziening naar uitkeringspositie

De gegevens van een aantal beleidsindicatoren die moeten worden opgenomen in de programma's kunnen niet via een landelijke bronhouder worden ontsloten. Voor deze beleidsindicatoren in het taakveld 'bestuur en ondersteuning' beschikt ISD BOL zelf over de informatie. Het betreft de volgende beleidsindicatoren:

Formatie

Toelichting:

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In dit jaarverslag is dat de datum 1 januari 2025.

2025	66,47 fte

Bezetting

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is. Terugkijkend naar een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering dient de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar te worden berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december. Voor het jaarverslag 2025 betekent dit de bezetting op 1 januari 2025 + bezetting op 31 december 2025 gedeeld door 2.

2025	71,64 fte

Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

2025	€ 8.536.599

Externe inhuur

Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

2025	€ 0,00

Overhead

Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

2025	€ 5.152.133

D. Overzicht compensabele BTW

De gemeenschappelijke regeling ISD BOL heeft een bijzondere plaats in het zogenaamde BTW regime. Een gemeenschappelijke regeling valt formeel niet onder het BTW compensatiefonds. De wetgever heeft echter vastgesteld, dat de inkoop BTW (voorbelasting) van de regeling doorgeschoven wordt naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen vervolgens deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen.
De bedragen zijn vermeld in Euro's en gebaseerd op een btw-percentage van 21.

Compensabele btw:

Compensabele btw	2027	2028	2029	2030
Brunssum	152.937	157.755	161.081	164.483
Landgraaf	217.034	223.872	228.591	233.419

E. Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AOW	Algemene Ouderdomswet
BBP	bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BERAP	Bestuursrapportage
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUIG	Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
CPB	Centraal Planbureau
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GR	Gemeenschappelijke regeling
I-deel	Inkomensdeel = het deel van het rijksbudget Participatiewet dat bedoeld is voor de uitbetaling van de uitkeringen
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IIT	Individuele InkomensToeslag
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum en Landgraaf
LKS	Loonkostensubsidie
Marap	Managementrapportage
MER	Minima Effect Rapportage
MJWP	Meerjarenwerkplan
MT	Management Team
NOW	Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
P&C	Planning en Control
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
PW	Participatiewet
SMI	Sociaal medische indicatie
TBO	Team Bijzonder Onderzoek
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV	Uitvoeringsinstelling werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
W-deel	Werkdeel = het deel van het rijksbudget WWB dat bedoeld is voor de re-integratie
Wajonger	Jongere met een uitkering Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
WAO	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering
WBU plek	Werken met behoud van uitkering
Wia	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WSP Parkstad	Werkgeversservicepunt Parkstad
WW	Werkloosheidswet
ZZP'er	Zelfstandige Zonder Personeel

F. Vaststellingsbesluit

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale dienst van de gemeenten Brunssum en Landgraaf (ISD BOL);

gezien de begroting van baten en lasten van ISD BOL van het dienstjaar 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030;

gelet op de artikelen 191 van de gemeentewet en 34 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

b e s l u i t

de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 17 juni 2026.

Het algemeen bestuur voornoemd,

De secretaris,	De voorzitter,
Mr. H.C.A. Smeijsters	C.P.G. Wilbach